

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ
ÜNİVERSİTESİ**

2017 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylöl 2018

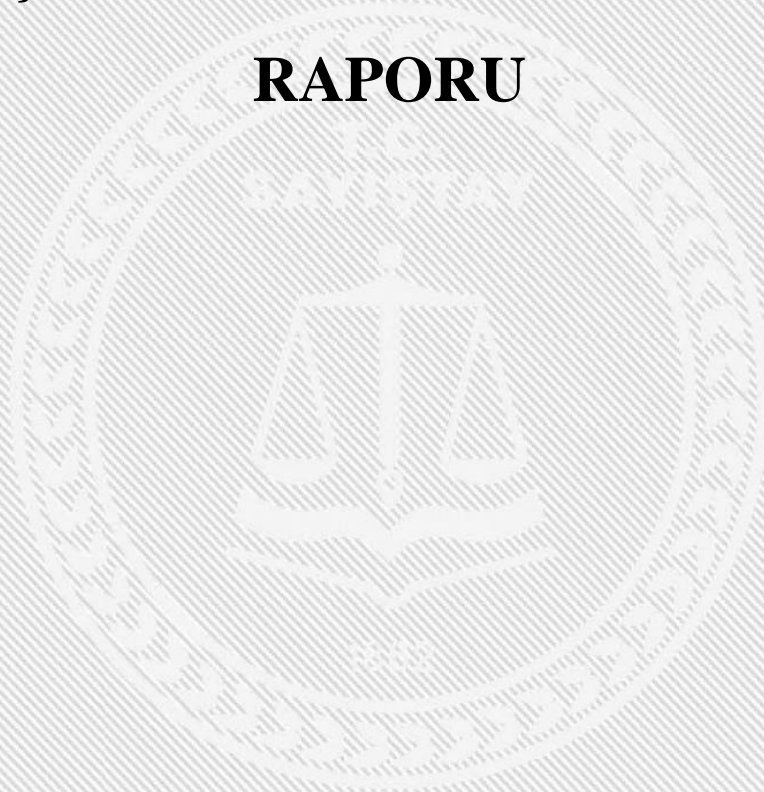
İÇERİK

NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ 2017 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ 2017 YILI SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM RAPORU	49

**NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ
ÜNİVERSİTESİ**

2017 YILI

**SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM
RAPORU**

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	3
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	5
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	15
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	16
8.	EKLER.....	43

KISALTMALAR

A.Ş.	:	Anonim Şirketi
BAP	:	Bilimsel Araştırma Projesi
İ.Ö.	:	İkinci Öğretim
KBS	:	Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi
MYMY	:	Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği
MYO	:	Meslek Yüksekokulu
ÖSYM	:	Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi
USET	:	Ürgüp Sebahat ve Erol Toksöz
YÖK	:	Yükseköğretim Kurumu
YÖKSİS	:	Yükseköğretim Kurulu Bilgi Sistemi

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: ÖSYM tarafından Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi'ne Yapılan Yerleştirme Bilgileri

Tablo 2: Yıllar İtibariyle Öğrenci Sayısında Düşüş Yaşayan Bölümler

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, bilimsel özerkliğe ve kamu tüzel kişiliğine sahip, özel bütçeli bir kuruluştur.

Üniversite bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanır. Uygulama sonuçları ve muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğine göre Maliye Bakanlığının Say2000i saymanlık otomasyon sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Bu bağlamda anılan Yönetmeliğin 538 ve 539'uncu maddelerinde sayılan ve üniversite tarafından düzenlenen mali tablolardan; 2017 yılı bütçe uygulama sonuçları ile faaliyet sonuçlarına ilişkin özet bilgiler aşağıda gösterilmiştir.

2017 Yılı Bütçe Giderleri Gerçekleşmeleri (TL)

AÇIKLAMA	Başlangıç Ödeneği	Eklene Ödenek	Düşülen Ödenek	Toplam Ödenek	Toplam Harcanan	Bütçe Gerçekleşme Oranı (%)
BÜTÇE GİDERLERİ TOPLAMI	99.388.000	25.016.393	11.571.079	112.833.314	110.504.758	97,94

2017 Yılı Bütçe Gelirleri Gerçekleşmeleri (TL)

AÇIKLAMA	Bütçe Tahmini	Gerçekleşen Gelir Toplamı	Bütçe Gerçekleşme Oranı (%)
BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	99.388.000	112.519.457	113,21

2017 Yılı Faaliyet Sonuçları (TL)

AÇIKLAMA	Faaliyet Gelirleri	Faaliyet Giderleri	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu
FAALİYET SONUÇLARI	118.933.646,75	94.155.059,15	24.778.587,60

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla

yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Taşınmaz Kaydına İlişkin İşlemlerin Mevzuatına Uygun Yapılmaması

Üniversitenin mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan, eklenti ve bütünleyici parçaları dâhil olmak üzere maddi duran varlıklarına ilişkin işlemlerde eksiklikler bulunduğu tespit edilmiştir.

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi'ne ait taşınmazlara ilişkin resmi kurumlarla yapılan yazışmalar sonucu üniversite kayıtları ile söz konusu kurumlardaki kayıtlı taşınmazlar arasında uyumsuzlukların olduğu görülmüştür. Üniversiteye ait farklı yerleşkelerde yer alan bazı taşınmazların tapu kayıtlarında yer almadığı tespit edilmiştir. Bununla birlikte Milli Emlak Müdürlüğü'ne ait olup üniversite adına tahsis edilen bazı taşınmazların üniversite kayıtlarında bulunmadığı ve dolayısıyla söz konusu taşınmazların muhasebe kayıtlarında da yer almadığı görülmüştür.

02.10.2006 tarih ve 26307 sayılı sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin "Kayıt ve kontrol işlemleri" başlıklı 5 inci maddesinde, kayıtların belgeye dayanmasının esas olduğunu, taşınmazların hangi değerler üzerinden kaydedileceği, "Mevcut Taşınmazların Kaydına İlişkin İşlemler" başlıklı Geçici Madde 1'de Yönetmeliğin 5 inci maddesine göre yapılması gereken işlemlerin 31/12/2017 tarihine kadar tamamlanması ayrıca fiili envanter işlemlerinin de 2014 yılı Eylül ayı itibariyle tamamlanması gerektiği, "Kayıt Şekli" başlıklı 7 nci maddesinde kamu idarelerinin, tapu kütüğünde adlarına tescilli olan taşınmazların kaydını Ek 2'deki "Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar Formunda", tapu kütüğünde üçüncü kişiler adına tescilli veya diğer kamu idarelerinin yönetiminde olmakla birlikte irtifak hakkı tesisi, tahsis, kiralama, kullanma izni verilmesi gibi yollarla kullanım hakkı kendilerine verilen taşınmazların kaydını Ek 6'daki "Sınırlı Aynî Haklar ile Kişisel Haklar ve Tahsis Formu'nda" izlemesi gerektiği, "Cins Tashihlerinin Yapılması" başlıklı 10 uncu maddesinde, Kamu idarelerince; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde veya kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, taşınmazların mevcut kullanım şekli ile kayıtlara alınacağı, Kamu idarelerinin taşınmazların cins tashihinin yapılması için gerekli işlemleri yapacağı hüküm altına alınmıştır.

Bu nedenle söz konusu taşınmazların yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine göre gerekli çalışmaların yapılarak ilgili maddi duran varlıklar hesaplarına kaydedilmesi gerektiği

düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Üniversitemiz mülkiyetinde bulunan ve Maliye Hazinesi mülkiyetinde olup tahsisli bulunan taşınmazlara ilişkin kayıtlar 02.10.2006 tarih ve 26307 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğine göre tutulmaktadır. Gerek Üniversitemiz mülkiyetinde olup imar uygulaması vb. işlemler sonucu ada parsel bilgileri değişen taşınmazlar gerekse tahsisi kalkan, değişen taşınmazlara ilişkin mülkiyet ve tapu bilgilerine ilişkin kayıtlar güncellenerek Strateji Daire Başkanlığına bildirilmektedir.

Nevşehir Belediyesi imar planında üniversite planı olarak görünen ve kamulaştırma çalışmaları devam eden özel mülkiyete konu taşınmazların kamulaştırma davaları henüz sonuçlanmadığından Nevşehir Belediye Başkanlığı İmar ve Şehircilik Müdürlüğü'nce mevcut imar planına göre üniversite alanı olarak görünen adada imar uygulaması yapılmadan (ifraz, tevhid ve yola terk) binalara ruhsat verilememektedir. Taşınmazların Tapu Sicil Müdürlükleri'nde yapılacak cins değişikliği talebine ilişkin işlemlerde, Müdürlüklerce " Yapısız iken yapıli hale gelen taşınmaz malların cins değişikliği işlemlerinde, yapı kullanma izin belgesi veya işlemin yapılmasını talep eden Belediye/Valilik yazısı." istenmektedir. Dolayısıyla ruhsat alınamaması sebebiyle cins değişikliği işlemleri henüz yapılamamaktadır.

Mülkiyet sorunlarının çözülmesini müteakip öncelikle mevcut binalar ruhsatlandırılarak, yapı kullanma izin belgelerinin alınmasını müteakip Tapu Sicil Müdürlüğünde cins değişikliği işlemleri yaptırılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Bulgumuzda belirtilen ve kamu idaresi tarafından dikkate alındığı bildirilen hususlar gelecek yıllardaki denetimlerimizde takip edilecektir.

BULGU 2: Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabının Gerçeği Yansıtmaması

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi tarafından elektrik ve doğalgaz dağıtım şirketlerine yapılan bir yıldan uzun süreli "güvence bedeli" ödemelerinin 226 Verilen Depozito ve Teminatlar hesabına kaydedilmek suretiyle aktifleştirilmediği ve söz konusu ödemelerin 630 Giderler Hesabı ile ilgili yılına doğrudan gider kaydedildiği tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin (MYMY) 142 nci maddesine göre; 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı, kamu idarelerince, bir işin yapılmasının üstlenilmesi veya bir sözleşmenin ya da diğer işlemlerin karşılığı olarak diğer kamu idareleri veya kişilere

bir yıldan daha uzun süreli verilen depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiştir.

Aynı Yönetmeliğin hesabın işleyişi başlıklı 143 üncü maddesinde de; bir yıldan daha uzun bir süre için bütçedeki ödeneğine dayanılarak verilen depozito ve teminatlar bir taraftan bu hesaba borç, 100 Kasa Hesabı, 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya 325 Nakit Talep ve Tahsisleri Hesabına ya da ilgili diğer hesaplara alacak; diğer taraftan 830 Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835 Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.

Üniversitenin elektrik ve doğalgaz dağıtım şirketlerine "güvence bedeli" adı altında yapılan ödemelerinin, MYMY gereğince 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabına kaydedilmesi ve aktifleştirilmesi gerekirken, tamamının abone bedeli adı altında 630 Giderler Hesabında muhasebeleştirilmesi nedeniyle ilgili yılların Faaliyet Sonuçları Tablosu ile Bilançosunda hataya neden olmuştur.

Kamu idaresi cevabında; "Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 142 nci maddesi gereğince, üniversitemizin elektrik ve doğalgaz dağıtım şirketlerine "güvence bedeli" adı altında yapılan ödemeler 2017 yılında sehven 630 Giderler Hesabında muhasebeleştirilmiş olup, 2018 yılı ve takip eden yıllarda bir yıldan uzun süreli "güvence bedeli" ödemeleri 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında izlenecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından gönderilen cevapta özetle, bulgumuzda belirtilen hususların yerinde olduğu belirtilmiştir. Kamu idaresi tarafından dikkate alındığı bildirilen konular gelecek yıllardaki denetimlerimizde takip edilecektir.

BULGU 3: Üniversite Adına Yetkisiz Birimler Tarafından Banka Hesabı Açılması

Üniversite adına açılmış banka hesaplarına ilişkin olarak ilgili bankalardan temin edilen; hesap, yetki ve bakiye bilgileri ile 102 Banka Hesabına ilişkin yevmiye kayıtları incelenmesi neticesinde; üniversite adına açılmış banka hesaplarını kullanma yetkisi sadece muhasebe birimi itibarıyla muhasebe yetkilisi ve muhasebe yetkilisi mutemedinde olduğu halde başka birimlerce de banka hesabı açıldığı, ayrıca, üniversite adına açılmış tüm banka hesaplarının muhasebe birimi tarafından takip edilmesi gerekirken takibinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda, kamu idaresi hesaplarının

niteliği ve bu hesaplara ilişkin görev, yetki ve sorumluluklar tanımlanmış; bu görev ve yetkilerin kimler tarafından kullanılacağı belirlenmiştir.

Anılan Kanun'un 61 inci maddesinde muhasebe hizmeti; “*gelirlerin ve alacakların tahsili, giderlerin hak sahiplerine ödenmesi, para ve parayla ifade edilebilen değerler ile emanetlerin alınması, saklanması, ilgililere verilmesi, gönderilmesi ve diğer tüm mali işlemlerin kayıtlarının yapılması ve raporlanması işlemleri*” şeklinde tanımlanmış ve bu işlemlerin muhasebe yetkililerince yürütüleceği belirtilmiştir. Muhasebe yetkilisi, bu hizmetlerin yapılmasından ve muhasebe kayıtlarının usulüne uygun, saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasından sorumlu tutulmuştur.

Bahsi geçen 61 inci maddenin devamında, muhasebe yetkilisi adına ve hesabına para ve parayla ifade edilebilen değerleri geçici olarak almaya, vermeye ve göndermeye yetkili olanların “muhasebe yetkilisi mutemedi” olduğu ve bunların doğrudan muhasebe yetkilisine karşı sorumlu olduğu belirtilmiş ve bu maddeye istinaden Maliye Bakanlığınca 31.12.2005 tarih ve 26040 sayılı 3. mükerrer Resmi Gazetede yayımlanan “Muhasebe Yetkilisi Mutemetlerinin Görevlendirilmeleri, Yetkileri, Denetimi Ve Çalışma Usul Ve Esasları Hakkında Yönetmelik” ile de bunların görevlendirilmeleri, yetkileri, denetimi, tutacakları defter ve belgeler ve diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir.

Diğer yandan, Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 102 Banka hesabına ilişkin “Hesabın niteliği” başlıklı 17 inci maddesinde;

“(1) Banka hesabı, muhasebe birimleri adına bankaya yatırılan paralar ve bankaya tahsil için verilen çeklerden tahsil işlemi tamamlananlar ile muhasebe birimlerince düzenlenen çek ve gönderme emirlerinden ödendiği veya gönderildiği bildirilen çek ve gönderme emri tutarlarının izlenmesi için kullanılır.”

“Hesaba ilişkin işlemler” başlıklı 18 inci maddesinde ise;

“(1) Muhasebe birimlerince bir gün içinde tahsil edilen paralardan, ertesi gün kasadan yapılacak ödemeler için Bakanlıkça tespit edilerek duyurulan tutarlar alıkonularak, fazlası düzenlenecek teslimat müzekeresi ile bankaya yatırılır.

(2) Bankalarca muhasebe birimleri adına yapılan diğer tahsilat için, teslimat müzekeresi düzenlenmez. Bu tür tutarlar bankadan alınacak hesap özet cetveline göre kayıtlara alınır.

(3) Muhasebe birimlerinde, hesaplarının bulunduğu bankalardan nakden yapılacak ödemeler için bu bankaların kendi çekleri; ödeme yapılacak kişilerin hesaplarına aktarılacak tutarlar ile bankalarda açtırlacak krediler için "Gönderme Emri" (Örnek:14) düzenlenir. Muhasebe birimlerinde, bankalar nezdindeki döviz hesabından yapılacak ödemelerde ise "Döviz Gönderme Emri" (Örnek:15) kullanılır."

denilmek suretiyle, 102 Banka Hesabının yalnızca muhasebe birimlerine adına açılan banka hesaplarının takibi için kullanılacağı ve söz konusu banka hesaplarına ilişkin her türlü para yatırma, tahsilat ve ödeme işlemlerinin de muhasebe birimlerinde (5018 sayılı Kanun'un anılan hükümleri uyarınca muhasebe yetkilisi ve/veya mutemedince) yerine getirileceği açıkça belirtilmiştir. Ayrıca, söz konusu hükümlerden muhasebe birimi adına açılan tüm hesapların muhasebe birimi tarafından takip edilmesi gerektiği de anlaşılmaktadır.

Buna karşın üniversite adına hesap açıldığı tespit edilen Garanti Bankası A.Ş., Halkbankası A.Ş., Türkiye İş Bankası A.Ş., T.C. Ziraat Bankası A.Ş., T. Vakıflar Bankası T.A.O.'nın ilgili şubeleriyle yapılan yazışmalar sonucunda üniversite birimlerine ait 121 hesabın takibinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

Buna göre, muhasebe birimi dışındaki birimler adına açılan banka hesaplarının kapatılması veyahut bu hesaplar için de muhasebe yetkilisinin yetkilendirilmesi ya da bu hesaplar için yetkilendirilen kişilerin muhasebe yetkilisi mutemedi olarak görevlendirilmesi, ayrıca üniversite adına açılmış tüm hesapların muhasebesinin doğrudan izlenmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Üniversitemiz adına yetkisi olmayan birimler tarafından bulguda bahsi geçen bankalara açtırlan hesaplar açıldıkları tarihte ilgili birimimize bildirilmemiş olup, konu ile ilgili olarak Garanti Bankası A.Ş., Halkbankası A.Ş., Türkiye İş Bankası A.Ş. , T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Vakıflar Bankası T.A.O. ile gerekli yazışmalar yapılmıştır. Yazışmalar neticesinde gelecek olan verilere göre ilgili harcama birimleri bilgilendirilerek söz konusu hesaplar kapatılacak ve kapatılmayan hesaplar da muhasebe birimince doğrudan izlenecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından gönderilen cevapta özetle, bulgumuzda belirtilen hususların yerinde olduğu belirtilmiştir. Kamu idaresi tarafından dikkate alındığı bildirilen konular gelecek yıllardaki denetimlerimizde takip edilecektir.

BULGU 4: Taşınır Mal Yönetmeliğine Aykırı Uygulamaların Bulunması

Üniversitenin bazı birimlerinde yapılan fiili denetimler sonucunda taşınır mal yönetimine yönelik eksiklikler tespit edilmiştir.

Örnekleme yoluyla seçilerek üniversitenin bazı birimlerinde yapılan incelemelerde tespit edilmiş olan hususlar şunlardır:

a) Taşınır Sistem Kayıtlarının Mevcut Durumu Yansıtmaması

Taşınırlarının muhafaza edildiği ambarlarda yapılan fiili denetimler sonucunda, ortak ve kişisel kullanıma verilen taşınırlar için ilgili belgelerin düzenlenmediği ve bu taşınırların ambar kayıtlarından düşülmediği tespit edilmiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Tanımlar" başlıklı 4 üncü maddesinde, ambar; "*Kamu idarelerine ait taşınırların kullanıma verilinceye kadar veya kullanımdan iade edildiğinde muhafaza edildiği yer.*" olarak tanımlanmıştır.

Söz konusu yönetmeliğin 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde, taşınır kod listesinin (B) bölümünde gösterilen kara taşıtları ve iş makinelerinin, bunları sürekli olarak kullanacak personele verilmesinde ve demirbaş, makine ve cihazların kamu görevlilerinin kullanımına verilmesinde taşınır teslim belgesinin düzenleneceği ifade edilmiştir.

Aynı maddenin (ç) bendinde ise taşınır kod listesinin (B) bölümünde gösterilen taşınırlardan; oda, büro, bölüm, geçit, atölye, garaj ve servislere tahsis edilenler için dayanıklı taşınırlar listesinin düzenleneceği ve listenin istek yapan birim yetkilisi ve/veya varsa ortak kullanım alanı sorumlusu tarafından imzalanacağı belirtilmiştir.

Bu hükümlere göre ilgili taşınırların kullanıma verilinceye kadar ambar kayıtlarında yer alması, ortak kullanım alanlarına tahsis edildikten veya kişisel kullanıma verildikten sonra ise ilgili belgelerin düzenlenerek ambar kayıtlarından çıkarılması gerekmektedir. Ancak harcama birimlerinden alınan taşınırlar cetvelinin incelenmesi ve ambarlarda yapılan sayımlar neticesinde, bazı taşınırların kişiye yahut ortak kullanıma taşınır teslim belgesi düzenlenmeksizin verilmesi sebebiyle depoda bulunmadığı görülmüştür.

Kullanıma verilen dayanıklı taşınırlara ilişkin taşınır teslim belgesinin oluşturulmaması, ambar mevcudu ile taşınır sistem kayıtları arasında uyumsuzluğa neden

olmakta ve bu durum ilgili mevzuat hükümlerine aykırılık teşkil etmektedir.

b) Hurdaya Ayrılması Gereken Taşınırlara İlişkin İşlemlerin Yapılmaması

Ambarlarda yapılan yerinde denetimler sonucunda, ekonomik ömrünü doldurması nedeniyle hizmet dışı bırakılmış taşınırlara ilişkin hurdaya ayırma işlemlerinin yapılmadığı görülmüştür.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Tanımlar" başlıklı 4 üncü maddesinde, Hurda;

"Ekonomik ömrünü tamamlamış olan veya tamamlamadığı halde teknik ve fiziki nedenlerle alınış amaçları doğrultusunda kullanılması imkânı kalmayan ya da tamiri mümkün veya ekonomik olmayan arızalar nedeniyle kullanılmasında yarar görülmeyerek hizmet dışı bırakılan taşınırlar ile üretim sırasında elde edilen kırıntı, döküntü ve artık parçaları" olarak tanımlanmıştır.

Söz konusu yönetmeliğin "Kullanılmaz hale gelme, yok olma veya sayım noksanı nedeniyle çıkış" başlıklı 27 nci maddesinde ise

"Tüketim malzemelerinin özelliklerinde, ağırlıklarında veya miktarlarında meydana gelen değişmeler nedeniyle oluşan fireler, sayımda noksan çıkan taşınırlar, çalınma, kaybolma gibi nedenlerle yok olan taşınırlar ya da yıpranma, kırılma veya bozulma gibi nedenlerle kullanılamaz hale gelen taşınırlar ile canlı taşınırın ölmesi halinde, Kayıttan Düşme Teklif ve Onay Tutanağı ve Taşınır İşlem Fişi düzenlenerek kayıtlardan çıkarılır." hükmü yer almaktadır.

Yapılan incelemeler sonucunda hurda niteliğine haiz taşınırların gerekli tasnifler yapılmadan, demirbaş ambarlarında tutulduğu ve bu taşınırlara ilişkin mevzuatın öngördüğü işlemlerin yapılmadığı tespit edilmiştir.

c) Harcama Birimlerine Ait Ambarların Tek Kod Altında Toplanması:

Yapılan incelemeler sonucu harcama birimlerinin bünyelerinde birden fazla ambar bulunmasına rağmen, Taşınır Kayıt ve Yönetim Sisteminde (KBS), bu ambarların tek kod altında toplandığı görülmüştür.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Harcama birimi ve ambarların kodlanması" başlıklı 38 inci maddesinde;

“(1) Kapsamdaki kamu idarelerinde harcama birimlerine ve bunlara bağlı ambarlara aşağıdaki esaslara göre birer kod numarası verilir.

a) Harcama birimlerine iki grup ve onbir rakamdan oluşan kod verilir. Birinci grup (00.00.00.00) sekiz karakterden oluşur ve idarenin analitik bütçe uygulamasına ilişkin kurumsal sınıflandırmadaki düzeylerini gösterir. İkinci grup (000) üç karakterden oluşur ve o ilçe, il, bölge veya merkezdeki harcama birimi sayısını gösterir. Bakanlık saymanlık otomasyon sistemini (say2000i) kullanan idarelerde Bakanlıkça verilen birim kodları kullanılır.

b) Harcama birimlerinin bünyesinde bulunan ambarlara harcama yetkililerince bir düzeyli ve iki karakterden oluşan kod verilir. Bu kod aynı harcama birimine bağlı ambarların sayısını gösterir. Ambar, bağlı olduğu harcama birimi koduyla birlikte tanımlanır.

(2) Bu kodlar taşınır kayıt yetkilileri ile taşınır konsolide görevlilerince yapılan taşınır işlemlerine ilişkin olarak düzenlenen belge ve cetvellerde kullanılır.” denilmiştir.

Yerinde yapılan denetimlerde, tüm depoların fiziki olarak birbirinden tamamen bağımsız olduğu, bazı depoların ise ayrı katlarda ve hatta ayrı binalarda bulunduğu ve bu depoların tek ambar kodu altında toplandığı tespit edilmiştir.

Taşınır depo durum cetvelinin fiili durumu gösterebilmesi ve mevzuatın öngörmüş olduğu taşınır kayıt sistemi ile kontrol mekanizmasının etkin şekilde işlemesi için fiziki olarak bağımsız olan her deponun ayrı şekilde kodlanması gerektiği düşünülmektedir.

d) Dayanıklı Taşınırlara Numaralandırma İşlemlerinin Yapılmaması

Üniversitenin bazı birimlerinde yapılan fiili denetimler sonucunda dayanıklı taşınırlara mevzuatın öngördüğü şekilde sicil numarası verilmediği görülmüştür.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin “Dayanıklı taşınırların numaralanması” başlıklı 36 ncı maddesinde;

“(1) Giriş kaydı yapılan dayanıklı taşınırlara, taşınır kayıt yetkilisi tarafından bir sicil numarası verilir. Bu numara yazma, kazıma, damga vurma veya etiket yapıştırma suretiyle taşınırın üzerinde kalıcı olacak şekilde belirtilir. Fiziki veya kullanım özellikleri nedeniyle numaralandırılması mümkün olmayan taşınırlara bu işlem uygulanmaz.

(2) Sicil numarası üç grup rakamdan oluşur. Birinci grup rakam, taşınırın Dayanıklı

Taşınırlar Defterinde ayrıntılı izlenmek üzere kaydedildiği taşınır kodundan; ikinci grup rakam, taşınırın giriş kaydedildiği yılın son iki rakamından; üçüncü grup rakam ise taşınıra verilen giriş sıra numarasından oluşur.” hükmü yer almaktadır.

Bu sebeple numaralandırılması mümkün olan tüm dayanıklı taşınırlara, yukarıdaki hüküm doğrultusunda sicil numarası verilmesi gerekmektedir.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin “sorumluluk” başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasında;

“Harcama yetkilileri taşınırların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak edinilmesinden, kullanılmasından, kontrolünden, kayıtlarının bu Yönetmelikte belirtilen esas ve usullere göre saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasını sağlamaktan sorumludur. Harcama yetkilileri taşınır kayıtlarının bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak tutulması ve taşınır mal yönetim hesabının hazırlanması sorumluluğunu taşınır kayıt yetkilileri ve taşınır kontrol yetkilileri aracılığıyla yerine getirir.” hükmüne yer verilmiştir.

Diğer taraftan söz konusu yönetmeliğin “Taşınır kayıt yetkilileri ve taşınır kontrol yetkilileri” başlıklı 6 ncı maddesinde;

”Taşınırların giriş ve çıkışına ilişkin kayıtları tutmak, bunlara ilişkin belge ve cetvelleri düzenlemek ve taşınır mal yönetim hesap cetvellerini istenilmesi halinde konsolide görevlisine göndermek”

“Ambar sayımını ve stok kontrolünü yapmak, harcama yetkilisince belirlenen asgari stok seviyesinin altına düşen taşınırları harcama yetkilisine bildirmek.”

“Kullanımda bulunan dayanıklı taşınırları buldukları yerde kontrol etmek, sayımlarını yapmak ve yaptırmak.”

Beşinci fıkrasında taşınır kontrol yetkililerinin görev ve sorumlulukları olarak:

“Taşınır kayıt ve işlemleri ile ilgili olarak düzenlenen belge ve cetvellerin mevzuata ve mali tablolara uygunluğunu kontrol etmek.”

“Taşınır kayıt yetkilileri ile taşınır kontrol yetkilileri, düzenledikleri ve imzaladıkları belge ve cetvellerin doğruluğundan harcama yetkilisine karşı birlikte sorumludur.” denilmektedir

Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda taşınırların muhafazasından ve yönetilmesinden sorumlu olanların, taşınır kayıtlarının mevzuat hükümlerine uygun olarak tutulması konusunda gerekli tedbirleri alması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Taşınır mal yönetimine ilişkin

a) “Taşınır sistem kayıtlarının mevcut durumu yansıtmaması ile ilgili üniversitemizin tüm birimlerine yönetmelik maddeleri çerçevesinde iş ve işlerim yapılması yönünde yazı yazılmıştır.

b) Üniversitemiz birimleri taşınırların hurdaya ayırma iş ve işlemlerinin sağlıklı şekilde mevzuata uygun yürütülmesi hususunda bilgilendirilmiştir.

c) Birimlerimize birden fazla veya farklı kat, bina veya yerleşim yerinde yer alan farklı ambarları için birimlerinin altında ne kadar farklı ambar varsa o kadar ayrı ambar kodu tanımlayıp ilgili ambara bağlı birimlere ait taşınır iş ve işlemlerin bu ambarlarda muhafaza ve dağıtım iş ve işlemlerinin yapılması hususu yazılı olarak bildirilmiştir. Bu ambarların açılıp açılmadığı takibi yapılacaktır.

d) Taşınır malzemelerin numaralandırma işleminin barkod basma işlemiyle yapılması hususu ilgili birimlere yazılmış konu hakkında bilgilendirme yapılmıştır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabından taşınır kayıtlarının mevcut durumu yansıtması, hurdaya ayrılması gereken taşınırların hurdaya ayrılması, ambar düzenlemeleri ve taşınır numaralandırma işlemlerinin yapılması konusunda ilgili birimlerin uyarıldığı ve azami hassasiyetin gösterileceği anlaşılmaktadır. Bulgu konusu edilen taşınır yönetimine yönelik eksiklikler izleyen yıl denetimlerinde izlenecektir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniwersitesi'nin 2017 yılına ilişkin ekte yer alan mali rapor ve tablolarının “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdii kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Bilimsel Araştırma Projeleri Kapsamında Kitap Basım İşi Yapılması

Bilimsel Araştırma Projeleri kapsamında, mevzuatın öngördüğü amaç ve hedeflere aykırı olarak kitap basım işinin yapıldığı tespit edilmiştir.

Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmeliği'nin "Tanımlar" başlıklı 3 üncü maddesinde Bilimsel Araştırma Projeleri; "*Sonuçları ile bilime evrensel veya ulusal ölçülerde katkı yapması, ülkenin teknolojik, ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkı sağlaması beklenen bilimsel içerikli, yükseköğretim kurumu içi ve/veya dışı, ulusal ve/veya uluslararası kurum ya da kuruluşların katılımlarıyla da yapılabilir projeler.*" olarak tanımlanmıştır.

Mezkûr Yönetmeliğin 7 nci maddesinde araştırma projelerinin seçiminde dikkate alınacak ilkeler belirlenmiştir. Buna göre araştırma projelerinin, yükseköğretim kurumunun uzman elemanı bulunan her dalı ile ilgili olarak, Beş Yıllık Kalkınma Planı hedeflerine, yükseköğretim kurumu yönetim kurulunun belirlediği üniversite bilim politikasına veya ülke bilim politikasına uygun konulara öncelik verilerek değerlendirilmesi ve seçilmesi gerekmektedir. Araştırma projelerinin evrensel ve ulusal bilime, ülkenin teknolojik, ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkı sağlaması esastır.

Ayrıca, araştırma projelerinin seçimi ve desteklenmesinde; temel bilimler içerikli, sonuçları uygulamaya dönük, kaynakları ve faaliyetleri bakımından çok katımlı, çok merkezli, kurumlar arası, uluslararası ve disiplinler arası nitelikteki projelere öncelik verilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Diğer taraftan 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nda kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanılmasını ilgili kanunun amaçlarından biri olduğu, her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur ve bu kişilerin yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorunda olduğu vurgulanmıştır.

Üniversite tarafından desteklenen 3 tane proje kapsamında on adet kitabın, hizmet

alım yöntemi ile 4750 adet kopyasının basıldığı ve bunun için toplam 30.402,70 TL harcama yapıldığı tespit edilmiştir.

Anılan mevzuatlar hükümlerinden de anlaşılacağı üzere Bilimsel Araştırma Projeleri kapsamında projelere ödenek ayrılmasındaki temel amaç; bu projeler ile bilime ulusal veya evrensel ölçülerde katkıda bulunacak; ülkenin teknolojik, ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına yarar sağlayacak sonuçlar elde etmektir. Yapılan incelemeler neticesinde; bilime katkı sağlaması amacıyla söz konusu projelere verilen ödeneklerin, bilime katkı sağlamaktan çok, belirli eserlerin çoğaltılması amacıyla kullanıldığı görülmüştür.

Bilimsel Araştırma Projeleriyle belirli bir kitap, makale, eser yahut bilimsel sonuç elde etmek amaçlanırken; belirli eserlerin çoğaltılmasının, gerek yukarıda yer verilmiş olan mevzuat hükümlerine gerekse kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılması ilkesine aykırı olduğu düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Bilimsel Araştırma Projelerinin uygulanması açısından daha önceki Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonumuz; kitap basımı konusunda yaygın etki açısından kitap basımının olumlu katkıları olacağı, basımla birlikte basılan eserin çeşitli araştırma ve incelemelere kaynaklık edebilecek nitelikte olabileceği görüşünde birleşerek kitap basımı bütçesi için ayrılmış olan projeler bu bütçe dâhil olarak ilgili komisyondan geçerek kabul edilmiştir.

Ancak Üniversitemizde Rektörlük Makamı değişimi ve Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyon üyelerinin değişimi ile devam eden projelerde yapılan inceleme neticesinde dikkat çeken kitap basımı Sayıştay Denetçilerinin bulgularından önce devam eden projelerde dâhil olmak üzere Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu tarafından 27.11.2017 tarih ve 2017.06.17 sayılı "Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından desteklenen projelerin, basım işleri değerlendirildi. Yapılan değerlendirme sonucunda Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından desteklenen ve halen devam eden projelerin basım ve baskı işlerinin iptal edilmesine, proje başvurusunda basım ve baskı işleri için ayrılan bütçelerin proje bütçesinden çıkartılmasına, basım ve baskı işleri bulunan projelerde proje sonuçlandırıldıktan sonra proje yürütücülerinin basım ve baskı talepleri için Üniversitemiz Yayın Kuruluna müracaat etmelerine ve durumun projesinde basım ve baskı işleri olan proje yürütücülerine bildirilmesine oy birliği ile karar verildi" kararı ile projelerden çıkartılmış olup bu tarihe kadar basılan kitaplar bulguya konu olmuştur." denilmektedir.

Sonuç olarak Bilimsel araştırma projelerin tanım ve amaçları bulgumuzda belirttiğimiz üzere Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmeliği ve kurumun ilgili yönergesinde açık bir şekilde ifade edilmiştir. İlgili yönetmelikte belirtildiği üzere bilimsel araştırma projelerinin temel hedefi "Sonuçları ile bilime evrensel veya ulusal ölçülerde katkı yapması" dır.

Bu doğrultuda ilgili komisyonların, mevzuatın çizmiş olduğu sınırlar içerisinde proje desteklerini gerçekleştirmeleri gerekmektedir. Belirli bir eserin kopyasının basım işinin Bilimsel Araştırma Projeleri kapsamında yapılmasının, mevzuatın öngörmüş olduğu bilime evrensel veya ulusal katkı kıstasını sağladığından söz etmek mümkün görünmemektedir.

2017 yılı hesap ve işlemlerini incelediğimiz denetimimiz kapsamında, söz konusu iş ve işlemlere yönelik harcamaların 2017 yılı içerisinde yapıldığı tarafımızca tespit edilmiş olup, bulgu konusu yapılmıştır. Üniversite Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu tarafından devam eden projeler kapsamında ilerleyen yıllara yönelik olarak yapılması planlanan diğer baskı ve basım işlerinin iptal edildiği görülmüştür. İdare tarafından gönderilen cevapta özetle bulgumuzda belirtilen hususların yerinde olduğu ifade edilmiştir. Kamu idaresi tarafından dikkate alındığı bildirilen söz konusu konular gelecek yıllardaki denetimlerimizde de takip edilecektir.

BULGU 2: Bilimsel Araştırma Projelerinde Mevzuata Aykırı Uygulamalar Yapılması

a) Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkındaki Özet Bilgilerin Duyurulmaması

Bilimsel araştırma projelerine (BAP) ilişkin sonuçların kurumun internet sayfasından kamuoyuna duyurulmadığı görülmüştür.

26 Kasım 2016 tarih ve 29900 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik’in “Sonuçların duyurulması” başlıklı 10 uncu maddesinde:

“Rektörlük her yılın sonunda desteklenen, kapsama alınan, devam eden ve tamamlanan projeler hakkındaki özet bilgileri YÖKSİS’e girer. Bu bilgiler yükseköğretim kurumunun internet sayfasından kamuoyuna duyurulur.”

hükmü yer almaktadır.

Yukarıdaki mevzuat hükmü uyarınca her yılın sonunda Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Rektörlüğü tarafından desteklenen, kapsama alınan, devam eden ve tamamlanan projeler hakkındaki özet bilgileri kurumun internet sayfasından kamuoyuna duyurması gerekmektedir.

b) Bazı Projelerde Ara Ve Sonuç Raporlarının Mevzuatta Öngörülen Sürelerde Verilmemesi

Üniversiteye ait Bilimsel Araştırma Projelerinin (BAP) incelenmesinde ara ve sonuç raporlarının mevzuatta belirtilen sürelerle önemli ölçüde riayet edilmediği görülmüştür.

Bilimsel Araştırma Projeleri Yönetmeliği Proje raporları başlıklı 8 inci maddesinde:

“(1) Kabul edilen bir projenin yürütücüsü Komisyona altı ayda bir geçmiş dönemdeki çalışmalarla ilgili bilgilerin yer aldığı ara rapor sunar. Komisyon projenin türüne ve özelliğine göre ara rapor sunma sürelerini ve koşullarını değiştirebilir. Ara raporlar Komisyon tarafından incelenir. Komisyon gerekli gördüğü durumlarda konunun uzmanlarının görüşlerine de başvurarak değerlendirme sürecini tamamlayabilir. Projelerin sonraki dilimleri ile ilgili maddi desteğin devamı Komisyonun olumlu görüşüne tabidir.

(2) Proje yürütücüsü, protokolde belirtilen bitiş tarihini izleyen en geç üç ay içerisinde, araştırma sonuçlarını içeren proje sonuç raporunu Komisyon tarafından belirlenen formata uygun olarak sunar. Lisansüstü tez projeleri için, ilgili birimlerce onaylanmış tezler de sonuç raporu olarak kabul edilebilir. Sonuç raporu Komisyon tarafından değerlendirilerek projenin başarılı sayılıp sayılmayacağına karar verilir. Komisyon gerekli gördüğü durumlarda konunun uzmanlarının görüşlerine de başvurarak değerlendirme sürecini tamamlayabilir.”

denilmektedir.

Yapılan incelemede bazı projelerde ara ve sonuç raporlarının süresinde verilmediği tespit edilmiştir. Bilimsel Araştırma Projelerinin mevzuatın öngördüğü amaç ve hedefleri yerine getirip getirmediğinin ve bu projelere verilen ödeneklerin etkin kullanılıp kullanılmadığının izlenmesi açısından önem teşkil eden ara ve sonuç raporlarının belirtilen sürelerde, eksiksiz olarak verilmesi gerekmektedir.

c) Üniversitenin 2014-2017 Yılları Arasında Tamamlanan Bilimsel Araştırma Projelerinin Sonucunda Ortaya Çıkan Ürünlerin Düşük Seviyelerde Kalması

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi'nde 2014-2017 yılları arasında yürütülen Bilimsel Araştırma Projelerinin (BAP) sonucunda elde edilen bilimsel yayınların, yapılan proje sayısına oranla düşük düzeyde kaldığı görülmüştür.

Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik'in "Tanımlar" başlıklı 3 üncü maddesinde Bilimsel Araştırma Projesi: "*Tamamlandığında sonuçları ile alanında bilime evrensel veya ulusal ölçülerde katkı yapması, ülkenin teknolojik, ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkı sağlaması beklenen bilimsel içerikli, yükseköğretim kurumu içi ve/veya dışı, ulusal ve/veya uluslararası kurum ya da kuruluşların katılımlarıyla da yapılabilecek projelerdir.*" şeklinde tanımlanmıştır. Yine ilgili Yönetmeliğin 7 nci maddesinde "*Araştırma projelerinin evrensel ve ulusal bilime, ülkenin teknolojik, ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkı sağlaması esastır.*" denilmek suretiyle araştırma projelerinin seçiminde ülke kalkınmasına katkı sağlamanın esas alındığı vurgulanmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nda kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanılmasının ilgili kanunun amaçlarından biri olduğu vurgulanmıştır. Diğer taraftan, her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorundadır.

Bu kapsamda 2014-2017 yılları arasında bilimsel araştırma projeleri için 2.785.492 TL ödenek ayrılmış ve 142 proje sonuçlandırılmıştır. Tamamlanan söz konusu projeler sonucunda 11 makale ve 3 bildiri ve 2 adet kitap yayınlanmış olup diğer projelere ilişkin herhangi bir ürün ortaya konulmadığı tespit edilmiştir. Dolayısıyla ilgili projelerden ülkenin teknolojik, ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkı sağlayacak yeterli sonuçların alınmadığı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Bilimsel Araştırma Birimi tarafından Bilimsel Araştırma Projeleri sonuç raporlarının özetini üniversitemiz internet sayfasından 15.09.2017 tarihinde kamuoyuna duyurmaya başlamıştır. "Rektörlük her yılın sonunda desteklenen, kapsama

alınan, devam eden ve tamamlanan projeler hakkındaki özet bilgileri YÖKSİS'e girer. Bu bilgiler kurumun internet sayfasından duyurulur." hükmüne istinaden bahsi geçen YÖKSİS'e bu bilgilerin girilmesi için herhangi bir giriş ekranı ve ara yüzü bulunmamakla birlikte hiç bir Üniversitede de YÖKSİS'e istenen bilgilerin girişi yapılamamaktadır. Bulguda konu olan bilgiler, kurumumuzun sayfasında 2018 yılı sonunda desteklenen, kapsama alınan, devam eden ve tamamlanan projeler hakkındaki özet bilgilerin kurumumuz internet sayfasından kamuoyuna duyurusu yapılacaktır.

Projelerin Ara Raporları çalışma takvimine göre 6 (altı) ayda bir verilmesi gerekmektedir. Ancak Akademisyenlerin çalışmaları sırasında zaman zaman farklı gerekçelerle yaşadıkları aksaklıklardan dolayı, ara raporları süresinde teslim edilememektedir. BAP Birimi olarak elektronik posta üzerinden ara rapor tarihinin yaklaştığına veya geçtiğine dair mailler gönderilmektedir. Ayrıca proje sahiplerine yeni proje başvurusu, satın alma talep işlemleri gibi yeni işlevlerin yerine getirilmesi engellenmektedir. Ayrıca BAP Komisyonu gecikmeli gelen ara raporlar ile ilgili olarak kararlar almakta olup bu kararlar da yine proje yürütücülerine elektronik posta olarak iletilmektedir. Bahsi geçen konuyla ilgili daha özverili olarak proje yürütücülerinin konuya önem vermeleri sağlanacaktır.

Bulguda bahsi geçen konuyla ilgili Üniversitemiz Senatosunca 16.03.2018 tarih ve 2018.05.61 sayılı karar ile kabul edilen Bilimsel Araştırma Projeleri Uygulama Yönergesi'nin, Proje Sonuçlarının Yayınlanması başlıklı 24 üncü maddesi gereği özetle yapılan projelerde en geç iki yıl içinde proje kaynaklı bir ürün ortaya çıkmaması yürütücünün daha sonra Bilimsel Araştırma Projelerinden faydalanmasını engellemektedir. Proje kaynaklı ürünlerin ve yayınların kabul edilmesi ve yayın haline gelmesi belirli bir zaman almaktadır.

İlgili yönerge maddesi gereği kabul edilecek projelerde madde hükümleri uygulanacaktır. Bu da projelerimizin ürün ve yayın kalitesini arttırarak bulguda bahsi geçen eksikliği giderecektir. " denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından gönderilen cevapta özetle, bulgumuzda belirtilen hususların yerinde olduğu belirtilmiştir. Kamu idaresi tarafından dikkate alındığı bildirilen konular gelecek yıllardaki denetimlerimizde takip edilecektir.

BULGU 3: Birim Akademik Teşvik ve İnceleme Komisyonunun Bazı Fakültelerde Mevzuata Aykırı Biçimde Kurulması

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ve İlahiyat Fakültesi'nde Birim Akademik Teşvik ve İnceleme Komisyonunun yönetmelikte öngörülen şekilde kurulmadığı görülmüştür.

2017 yılında uygulanan 31.12.2016 tarihli 29935 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Akademik Teşvik Ödeneği Yönetmeliği'nin "Birim Akademik Teşvik Başvuru ve İnceleme Komisyonu" başlıklı 5 inci maddesinde;

"Bu Yönetmelikte kendisine verilen görevleri yerine getirmek üzere yükseköğretim kurumlarının her bölüm, anabilim dalı veya anasanat dalı başkanlıkları bünyesinde en az üçer üyeden oluşan Birim Akademik Teşvik Başvuru ve İnceleme Komisyonu kurulur. Komisyon başkanlığı ilgili bölüm/anabilim dalı/anasanat dalı başkanı tarafından yürütülür. Komisyon üyeleri ise ilgili birimin Yönetim Kurulu tarafından, yüksek akademik teşvik puanına sahip olan öğretim elemanları arasından seçilerek oluşturulur. Bölüm, anabilim dalı veya anasanat dalı başkanlıkları bünyesinde yeterli öğretim elemanı bulunmaması halinde, üyeler yakın alanlardaki öğretim elemanları ile tamamlanır. Komisyon üyeleri iki yıl için seçilir. Süresi biten üye yeniden seçilebilir. Üyeliğin herhangi bir sebeple boşalması halinde kalan süreyi tamamlamak üzere aynı usulle yeni üye seçilir."

hükmü yer almaktadır.

Yapılan incelemeler sonucu İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ve İlahiyat Fakültesi'nde, Birim Akademik Teşvik ve İnceleme Komisyonunun, yönetmelikte yer verilmemesine rağmen "Geçici Ön İnceleme Heyeti" adı altında, geçici statüde kurulmuş olduğu tespit edilmiştir. Diğer taraftan yönetmelik, komisyon üyeleri için iki yıl görev süresi belirlemiş olmasına rağmen, komisyonun kuruluşuna temel teşkil eden fakülte yönetim kurulu kararında üyelerin görev süresi bir yıl olarak belirlenmiştir.

Akademik teşvik ödeneğine ilişkin başvuruların ilk incelemesinin ve değerlendirmesinin yapıldığı Birim Akademik Teşvik Başvuru ve İnceleme Komisyonunun, mevzuatın belirlediği görevleri etkin şekilde yerine getirebilmesi için yönetmeliğe uygun şekilde kurulması gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Bulgu açıklamasında adı geçen fakülteler ile yapılan yazışmalar neticesinde; 31.12.2016 tarih ve 29935 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak

yürürlüğe giren “Akademik Teşvik Ödeneği Yönetmeliği’nde belirtilen Birim Akademik Teşvik Başvuru ve İnceleme Komisyonu’nun görev süresinin sehven 1 yıl olarak belirlendiği, komisyon adının ise sehven yanlış yazıldığı tarafımıza iletilmiş olup; gerekli düzeltmeler yapılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabından, Birim Akademik Teşvik Başvuru ve İnceleme Komisyonu'nun mevzuatın öngördüğü biçimde kurulmasına yönelik eksikliklerin giderildiği ve gerekli hassasiyetin gösterildiği anlaşılmaktadır.

Kamu idaresi tarafından dikkate alındığı bildirilen hususlar gelecek yıllardaki denetimlerimizde takip edilecektir.

BULGU 4: Kurum Bünyesinde Birden Fazla Genel Sekreter Bulunması

Üniversitede yapılan incelemeler sonucu mevzuat gereği bir tane kadro olmasına rağmen uygulamada biri fiili diğeri ise resmi olmak üzere iki genel sekreterin görev yaptığı tespit edilmiştir.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun “Yönetim Örgütleri” başlıklı 51 inci maddesinin (a) bendine göre;

“Yükseköğretim üst kuruluşlarında başkana, üniversitelerde rektöre bağlı, merkez yönetim örgütünün başında bir genel sekreter ve hizmetlerin gerekli kıldığı daire başkanları, müdürler, danışmanlar, hukuk müşavirleri, uzmanlar ile büro ve iç hizmet görevlerini yapmak üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi memurlar ve diğer görevliler bulunur....”

Aynı kanunun “Atamalar” başlıklı 52 nci maddesinin (a) bendine göre;

“ (...) Genel Sekreter ile daire başkanları, müdürler, hukuk müşavirleri ve uzmanlar, yükseköğretim üst kuruluşlarında ilgili kuruluşların görüşü alınarak Yükseköğretim Üst Kuruluşunun Başkanı; üniversitelerde ise yönetim kurulunun görüşü alınarak rektör tarafından atanır. Fakülte, enstitü ve yüksekokul sekreterinin atanması, ilgili dekan ve müdürün önerisi üzerine rektör tarafından yapılır.”

denilmektedir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanununun “Hesap verme sorumluluğu” başlıklı 8 inci maddesine göre her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde

edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorundadır.

Aynı kanunun “Üst yöneticiler” başlıklı 11 inci maddesinde ise;

“Üst yöneticiler, idarelerinin stratejik planlarının ve bütçelerinin kalkınma planına, yıllık programlara, kurumun stratejik plan ve performans hedefleri ile hizmet gereklerine uygun olarak hazırlanması ve uygulanmasından, sorumlulukları altındaki kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesi ve kullanımını sağlamaktan, kayıp ve kötüye kullanımının önlenmesinden, malî yönetim ve kontrol sisteminin işleyişinin gözetilmesi, izlenmesi ve bu Kanunda belirtilen görev ve sorumlulukların yerine getirilmesinden Bakana; mahallî idarelerde ise meclislerine karşı sorumludurlar.

Üst yöneticiler, bu sorumluluğun gereklerini harcama yetkilileri, malî hizmetler birimi ve iç denetçiler aracılığıyla yerine getirirler.”

denilmektedir.

Bu hükümlere göre üst yöneticiler başta olmak üzere her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, bu kaynakların etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden ve raporlanmasından sorumludurlar ve bu hususta yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorundadırlar.

Yapılan denetimlerde Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi rektör değişikliği ile birlikte kadrosu bulunan genel sekreterin görevden alınarak görevi fiilen yürütmek üzere vekaleten genel sekreter atandığı tespit edilmiştir.

Üniversitelerde yeni gelen yönetimin programlarında yer alan plan ve projeleri uygulamak için kendi ekibini kurması ve bu ekiple birlikte bu projeleri gerçekleştirmek istemesi olağan olarak değerlendirilmektedir. Ancak yukarıda yer alan mevzuat hükümlerine göre üniversitelerde sadece bir tane genel sekreterin bulunması hem mevzuatın getirdiği bir zorunluluk hem de kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasının gereği olduğu düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Üniversitemiz kadrolu genel sekreterinin bilgi ve tecrübelerinden daha verimli ve etkin faydalanılacağı düşünülerek rektör danışmanı olarak

görevlendirilmiş, diğer idari görevleri yapmak üzere yerine vekâleten genel sekreter tayin edilmiştir. Yapılan uygulama sonucunda hem kişilerin hem de kamunun herhangi bir kayba uğramaması ya da ek bir külfet getirmemesi öngörülmüştür." denilmektedir.

Sonuç olarak Üniversitelerde fiili olarak birden fazla Genel Sekreter bulunması hususu, sadece Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi'nin değil birçok üniversitenin yapısal sorundur. Bu nedenle söz konusu yapısal sorunun kalıcı bir şekilde çözümlenebilmesi için çalışanların kazanılmış haklarını koruyarak bu hususla ilgili yasal düzenlemeye gidilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Bu nedenle söz konusu yapısal sorunun çözümünü sağlamak için gerekli çalışmaların yapılması amacıyla konunun paydaş kuruluşlar olan Maliye Bakanlığı ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı'na bildirilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 5: Üniversite Taşınmazlarının Pazarlık Usulü İle Kiraya Verilmesi

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi'ne ait taşınmazların 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 51/g maddesine göre pazarlık usulü ile kiraya verildiği görülmüştür.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu;

"İhale Usullerinin Neler Olduğu" başlıklı 35 inci maddesinde;

"Bu Kanununun 1 inci maddesinde yazılı işlerin ihalelerinde aşağıdaki usuller uygulanır:

- a) *Kapalı teklif usulü,*
- b) *Belli istekliler arasında kapalı teklif usulü,*
- c) *Açık teklif usulü.*
- d) *Pazarlık usulü,*
- e) *Yarışma usulü*

İşin gereğine göre bu usullerden hangisinin uygulanacağı, bu Kanun hükümlerine uyularak idarelerince tespit edilir "

"İhalelerde Kapalı Teklif Usulünün Esas Olduğu" başlıklı 36 ncı maddesinde ise;

“Bu Kanunun 1 inci maddesinde yazılı işlere ilişkin ihalelerde, tekliflerin gizli olarak verilmesini sağlayan kapalı teklif usulü esastır.

Ancak, 44 üncü maddede gösterilen işler belli istekliler arasında kapalı teklif usulüyle, 45 inci maddede gösterilen işler açık teklif usulüyle, 51 inci maddede sayılan işler pazarlık, 52 nci maddede gösterilen işler de yarışma usulüyle yaptırılabilir.”

“Pazarlık usulüyle yapılacak işler” başlıklı 51/g maddesinde;

"Aşağıda yazdı işlerin ihalesi, pazarlık usulüyle yapılabilir;

...

g)Kullanışlarının özelliği, idarelere yararlı olması veya ivediliği nedeniyle kapalı veya açık teklif yöntemleriyle ihalesi uygun görülmeyen, Devletin özel mülkiyetindeki taşınır ve taşınmaz malların kiralanması, trampası ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiralanması ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi,”

denilmektedir.

Söz konusu kanun hükümlerine göre, maddede sayılan bütün hallerde Devlete (Hazineye) ait taşınmazların pazarlık usulüyle kiraya verilmesi mümkündür. Fakat aşağıda ayrıntılı olarak açıklanacağı üzere "Devlet" tanımı içinde yer almayan üniversiteler bahse konu kanun maddesinde sayılan işlerden sadece bazıları için pazarlık usulüyle ihale yapabilir.

Söz konusu kanun hükümlerine göre taşınmazların pazarlık usulüyle kiraya verilebilmesi için; taşınmazların kullanışlarının özelliği, idarelere yararlı olması veya ivediliği nedeniyle kapalı veya açık teklif yöntemleriyle ihalesinin uygun görülmemesi ve söz konusu taşınmazların Devletin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerden olması şartlarının birlikte gerçekleşmesine bağlıdır. Dolayısıyla, Devletin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerden olmayan taşınmazların sadece kullanışlarının özelliği, idarelere yararlı olması veya ivediliği nedeniyle kapalı veya açık teklif yöntemleriyle ihalesinin uygun görülmemesi dolayısıyla pazarlık usulüyle kiraya verilmesi yasal olarak mümkün değildir.

Devlet kavramı 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na göre genel bütçeli kamu idarelerini ifade ederken üniversiteler özel bütçeli bir kamu idaresi olarak sayılmıştır. Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler ise kıyılar, denizler, ormanlar gibi

genellikle sahipsiz mallar olarak adlandırılan yerlerdir.

Hazineye ait taşınmazların pazarlık usulüyle kiraya verilebilmesi sadece 2886 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre değil, aynı zamanda söz konusu Kanuna istinaden yayımlanan yönetmeliğe göre gerçekleştirilmektedir. İlgili Kanunun “Tarihi ve bedii değeri olmayan taşınmaz mallarla ilgili işlemler” başlıklı 74 üncü maddesinde:

“Tarihi ve bedii değeri olanlar hariç Hazinesinin özel mülkiyetindeki yerlerin satışı, kiraya verilmesi, trampası ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiraya verilmesi, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi esasları Maliye Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikte belirlenir.”

denilmektedir.

2886 sayılı Kanunun ilgili maddesine istinaden Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönetmelik yayımlanmıştır. Hazineye ait taşınmazlar 2886 sayılı Kanunun 51 inci maddesi yanında söz konusu Yönetmelikte sayılan hallerde de pazarlık usulüyle kiraya verilebilecektir.

İlgili yönetmeliğin “Kapsam” başlıklı 2 nci maddesinde;

“Bu Yönetmelik; tarihî ve bediî değeri olan taşınmazlar hariç olmak üzere, Hazinesinin özel mülkiyetindeki taşınmazlar ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerleri kapsar.”

denildiğinden, sadece Hazineye ait taşınmazlar için uygulanacak usul ve esasları kapsamaktadır.

Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönetmelik sadece Devlet (Hazine) mülkiyetindeki taşınmazları kapsamakta olup üniversitelerin Devlet (Hazine) kapsamında olmadığı kuşkusuzdur. Nitekim, Yönetmelikte "Hazine" Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri açısından Devlet tüzel kişiliğinin adı, “Hazinesinin özel mülkiyetindeki taşınmaz”; Tapuda Hazine adına tescilli taşınmazlar" "Hazine taşınmazı"; Hazinesinin özel mülkiyetindeki taşınmazlar ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler" olarak tanımlanmıştır.

Sonuçta yönetmelik hükümlerinin emsal alınarak üniversitelere uygulanması mümkün olmadığı gibi üniversitelere özgü olarak benzer bir yönetmeliğin yayımlanması da yasal olarak mümkün değildir. Zira 2886 sayılı Kanun sadece Hazinesinin özel mülkiyetindeki yerlerin satışı, kiraya verilmesi, trampası ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ile Devletin

hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiraya verilmesi, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi esaslarının özel olarak yönetmelikle düzenlenebileceğini ve dolayısıyla Kanunun söz konusu ihale işlemlerinin yanı sıra yönetmelik hükümlerine göre yürütülebilmesine izin vermiştir.

Danıştay 13. Dairesi'nin 03.02.2015 tarih ve E:2014/5184, K:2015/335 sayılı kararında;

“... ”

Bakılan uyuşmazlıkta, davalı Rektörlüğünün mülkiyetinde bulunan taşınmazın irtifak hakkı verilmek suretiyle kiralanmasına ilişkin ihale pazarlık usulüyle yapılarak sonuçlandırılmakla birlikte; ihaleye çıkarılan taşınmazın, Devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerden olmadığı ve Üniversitenin özel mülkiyetinde bulunduğu dikkate alındığında, ihale konusu taşınmazın 2886 sayılı Kanununun 51. Maddesinin (g) bendi uyarınca pazarlık usulüyle ihaleye çıkarılmak suretiyle irtifak hakkı verilmesinde hukuka uygunluk bulunmamaktadır. ... ”

hükmü verilmiştir.

Danıştay'ın söz konusu kararıyla, üniversitelere ait taşınmazların 2886 sayılı Kanununun 51/g maddesi uyarınca pazarlık usulüyle kiraya verilemeyeceği kesin olarak hükme bağlanmıştır.

Üniversiteler pazarlık usulünü kolay ve pratik olması sebebiyle tercih ettikleri ve fakat bu usulün idarelere son derece geniş yetkiler tanınması nedeniyle bazı sakıncaları da beraberinde getirdiği düşünülmektedir. 2886 sayılı Kanunun “Pazarlık Usulünde İhale” başlıklı 50 nci maddesinde;

“Pazarlık usulü ile yapılan ihalelerde teklif alınması belli bir şekle bağlı değildir. İhaleler, komisyon tarafından işin nitelik ve gereğine göre, bir veya daha fazla istekliden yazılı veya sözlü teklif almak ve bedel üzerinde anlaşmak suretiyle yapılır.”

denilmektedir. Ayrıca pazarlık usulü ile yapılacak ihaleler için idareler ilan yapıp yapmamakta serbesttirler.

Oysaki aynı Kanunun “İlkeler” başlıklı 2 nci maddesinde ise;

“Bu Kanunun yürütülmesinde, ihtiyaçların en iyi şekilde, uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve ihalede açıklık ve rekabetin sağlanması esastır.”

denilmek suretiyle söz konusu Kanun kapsamında yapılacak kiralama işlemleri için uygulanması gereken temel ilke belirtilmiştir.

Sonuç olarak üniversiteye ait taşınmazlar yukarıda belirten mevzuat hükümleri ve yargı kararlarına aykırı bir şekilde 2886 sayılı Kanunun 51/g bendine göre kiraya verildiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51/g maddesi hükmü gereği Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi'ne ait taşınmazların 51/g maddesine kiralama ihaleleri yapılmıştır. Hükmün lafzı, sadece Devletin özel mülkiyetindeki veya hüküm ve tasarrufu altındaki mallar için geçerli olduğu intibamı yaratsa da, hükümde yer alan "kullanışlarının özelliği" ibaresi ilgili malın mevcut kullanımının (Örneğin Fotokopi kırtasiye yeri, kantin vb.) esas alınması gerektiği ve "idareye yararlı olması" ibaresinden hareketle bu maddenin öteki idareler için de geçerli olduğu mütalaa edilmektedir.

Bilindiği üzere Üniversiteler diğer kamu kuruluşlarına göre özellik ve özgünlük arz eden kurumlardır. Üniversitemizin günlük nüfusu 17.000 kişi civarındadır. Öğrenci, personel ve vatandaş hareketliliğinin ve yoğunluğunun bulunduğu kampüs mekanlarımızda; özellikle öğrencilerin beslenme, barınma, sosyal sportif ve kültürel faaliyet ve ihtiyaçlarını, herhangi bir sorun ve aksaklığa meydan vermeden gerçekleştirmek temel görevimizdir. Bu kapsamda kampüs içerisinde kiracıların sunduğu mal ve hizmet kalitesinin mevzuda uygunluğu, öğrencilere karşı tutum ve davranışları konusunda üniversite olarak sorumluluğumuz yadsınamaz.

Bu bağlamda; kiracı seçiminde bahsi geçen hususlar göz önüne alınarak seçici olabilmek adına 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51/g maddesine göre ihale edilmektedir. Ancak "Maliye Hazinesi adına kayıtlı taşınmazlar dışında uygulanması mümkün değildir." denilerek Üniversite birçok risk ile yüz yüze kalmaktadır. Geçmişte yaşanan olaylar çerçevesinde muhatap olunan kiracılar ile kampüsün huzur ve güvenliğini tehlikeye düşürecek durumlar meydana gelebilmekte, görevli personel de zor durumda kalmaktadır. Tüm bu olaylara imkan vermemek adına gerek Maliye Hazinesi adına kayıtlı, gerekse Üniversitemiz adına kayıtlı taşınmaz üzerinde bulunan kiralama konusu yerler 51/g Pazarlık Usulü ile ihale edilmiştir.

Ayrıca Kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması yönünde azami çaba sarf edilerek Pazarlık Usulü ile ihale edilmesine karşın herhangi bir kamu zararı oluşmamış olup

kira bedelleri emsal yerlere göre yüksektir. Öte yandan üniversitelerin neredeyse tamamı izah etmeye çalıştığımız nedenlerle taşınmazları 2886 sayılı 51/g maddesi uyarınca pazarlık usulü ile kiralama yoluna gitmektedir.

Bu kapsamda yukarıda bahse konu tüm hususlar dikkate alınarak 2886 sayılı yasanın "Pazarlık usulüyle yapılacak işler" başlıklı 51/g maddesi ilgili hükümlerin üniversiteler özel mülkiyetindeki taşınmazlar hakkında da uygulanacağına ilişkin maddelere atıfta bulunmak suretiyle özel düzenleme yapılması halinde anılan yasa hükümlerinin lafzı ve ruhuyla üniversiteler açısından da bir bütünlük arz edeceği kanaatindeyiz." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından gönderilen cevapta, özet olarak ilgili mevzuatta tanımlanmış olan "devlet" ve "kullanışlarının özelliği" kavramlarının geniş yorumlanarak ve üniversitelerin özel durumları göz önüne alınarak, idare taşınmazlarının pazarlık usulü ile kiralanabileceği ifade edilmiştir.

Fakat ilgili mevzuatta, "Devlete ait taşınmazlar" kavramının somut bir tanımı bulunmamaktadır. Bulguda atıf yapılan yargı kararları ve idare hukuku bağlamında "Devlet" kavramı dikkate alındığında; 2286 sayılı Kanun'un 51/g maddesinde yer alan ifadeden anlaşılması gerekenin "Genel Bütçeli İdareler" olduğu görülmektedir. Dolayısıyla 2886 Sayılı Kanun'un 51/g maddesi uyarınca pazarlık yolu ile kiralama yapabilmesi için belli koşulların sağlanmış olması gerekir.

Mevzuat hükümlerindeki şartlar sağlanmadan, pazarlık yolu ile kamu idaresinin mülkiyetinde bulunan taşınmazların kiralama işlemlerinin, 2886 sayılı Kanun'un 51/g bendine göre ihale edilmesi mümkün olmayıp, tahmin edilen bedelin dikkate alınması kaydıyla kapalı veya açık ihale yöntemine göre sonuçlandırılması gerektiği düşünülmektedir.

BULGU 6: Yapım İşlerinde Ataşmanlar ve İlgili Defterlerin Tutulmaması

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi'nde ihale edilen yapım işlerinde yapılan işlerin ayrıntılarını günü gününe kayıt altına almak için gerekli defterlerin tutulmadığı görülmüştür.

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin "Ataşmanlar ve ilgili diğer defterler" başlıklı 28 inci maddesinin birinci fıkrasında, "*İşyerlerinde, yapılan işlerin bütün ayrıntılarını günü gününe kayıt altına almak için, örneklerine göre şantiye günlük defteri, röleve ve ataşman defterleri, bunlarla ilgili belgeler yüklenici ile birlikte yapı denetim görevlisi tarafından tutulur. Yüklenici bu defterleri ve ilgili belgeleri imzalamak zorundadır. Bunlardan imzalı birer kopya*

yükleniciye verilir.” denilmektedir. Düzenleme bu şekilde olmasına rağmen inşaat işlerinde bahsedilen defterlerin tutulmadığı görülmüştür.

Yapım işlerinde yapılan işlerin ayrıntılarını günü gününe kayıt etmek için gerekli defterler tutulmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; "Üniversitemizde Yapım İşleri genel şartnamesinin “Ataşmanlar ve ilgili diğer defterler” başlıklı 28 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtildiği gibi devam eden işlerin bütün ayrıntılarının günü gününe kayıt altına alındığı Şantiye Günlük Defterleri düzenli olarak tutulmaktadır. Söz konusu devam eden işlerin projelerinde herhangi bir değişiklik olduğunda ise gerekli röleve ve ataşmanlar kontrol teşkilatınca düzenlenip İdare onayına sunulmaktadır. Şantiye Günlük Defterlerinin imzalı olarak birer örneği ayrıca sunulmuştur." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabı ve eklerinden bulgumuzda söz edilen hususların karşılanmadığı görülmektedir. Yapılan denetimler sonucu ilgili mevzuatta zikredilen defterlerin tutulmadığı görülmüştür.

Yapım işlerinde yapılan işlerin ayrıntılarını günü gününe kayıt etmek için mevzuat tarafından öngörülen defterlerin tutulması gerekmektedir.

BULGU 7: Yükseköğretim Kurumlarına Öğrencilerin Yerleştirilmesinde Sistem Değişikliğine Gidilmesi Sonucunda Meslek Yüksek Okullarındaki Kontenjanların Boş Kalması

Üniversite bünyesindeki meslek yüksekokullarına ait bazı bölüm kontenjanlarının, öğrenci yerleştirme sisteminde yaşanan değişiklik nedeniyle büyük oranda boş kaldığı görülmüştür.

4702 sayılı Kanun’un 2 nci maddesi ile değiştirilen 2547 sayılı Kanun’un 45 inci maddesine göre mesleki ve teknik orta öğretim kurumlarından mezun olan öğrencilerin istedikleri takdirde bitirdikleri programın devamı niteliğinde veya buna en yakın programların uygulandığı, öncelikle kendi mesleki ve teknik eğitim bölgesi içinde yer alan veya bölgesi dışındaki meslek yüksekokullarına sınavsız olarak yerleştirilebileceği ifade edilmekteydi. Bu yasa maddesiyle öğrenciler kendi alanlarındaki ön lisans programlarına sınavsız olarak yerleştirilmekteydiler.

9 Aralık 2016 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 6764 sayılı Millî Eğitim Bakanlığı’nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’un 25 inci maddesi ile 2547 sayılı Kanun’un 45 inci maddesi “*Bir mesleğe yönelik program uygulayan liselerin mezunlarının, Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenecek aynı alanda bir önlisans programına yerleşmelerinde, merkezi sınavlardan almış oldukları puanlara bu fıkranın (b) bendine göre hesaplanan ortaöğretim başarı puanı ve bu puanın Yükseköğretim Kurulu tarafından tespit edilecek katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak puan eklenir.*” şeklinde değiştirilmiş ve böylece mesleki, teknik orta öğretim kurumlarından mezun olan öğrencilerin meslek yüksekokullarına sınavsız olarak yerleşebilme hakkı kaldırılarak, bunun yerine ek puan uygulaması getirilmiştir. Söz konusu değişiklikte birlikte, üniversite bünyesinde yer alan birçok önlisans programına 2017 yılı itibariyle kayıt yaptıran öğrenci sayısında önemli ölçüde düşüş yaşandığı görülmüştür.

Aşağıdaki tabloda son üç yıla ilişkin Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi bünyesinde yer alan fakülte ve yüksekokulların kontenjan ve yerleşen sayılarına ilişkin tablo yer almaktadır.

Tablo 1: ÖSYM tarafından Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi’ne Yapılan Yerleştirme Bilgileri

Birim Adı	2017 YILI				2016 YILI				2015 YILI			
	ÖSYM Kontenjan	Yerleşen	Boş Kalan	Doluluk Oranı %	ÖSYM Kontenjan	Yerleşen	Boş Kalan	Doluluk Oranı %	ÖSYM Kontenjan	Yerleşen	Boş Kalan	Doluluk Oranı %
Fakülteler	2616	2261	355	86,42	2108	1946	162	92,31	1773	1745	28	98,42
Yüksekokullar	93	93	0	100	93	93	0	100	93	93	0	100
MYO	3018	2050	968	67,92	2710	2499	211	92,21	2423	2205	218	91
TOPLAM	5727	4404	1323	76,89	4911	4538	373	92,40	4289	4043	246	94,26

Üniversitenin son üç yıllık kontenjan ve yerleşen öğrenci sayıları incelendiğinde, 2015 ve 2016 yılında fakülte ve yüksekokullarda büyük oranda doluluk sağlanırken, 2017 yılında

meslek yüksekokullarına yerleşen öğrenci sayısında önemli ölçüde düşüş yaşandığı görülmektedir.

Aşağıdaki tabloda üniversite bünyesinde yer alan meslek yüksekokullarının bazı bölümlerinin son dört yılın kontenjan ve doluluk oranlarına ilişkin bilgiler yer almaktadır.

Tablo 2: Yıllar İtibariyle Öğrenci Sayısında Düşüş Yaşayan Bölümler

Yüksekokul	2014			2015			2016			2017		
	Kontenjan	Fiili Öğrenci Sayısı	Doluluk Oranı (%)	Kontenjan	Fiili Öğrenci Sayısı	Doluluk Oranı (%)	Kontenjan	Fiili Öğrenci Sayısı	Doluluk Oranı (%)	Kontenjan	Fiili Öğrenci Sayısı	Doluluk Oranı (%)
Avanos Meslek Yüksekokulu												
Bilgisayar Teknolojisi	35	34	97,14	41	38	92,68	41	41	100	41	3	7,32
Elektronik Haberleşme Teknolojisi	40	35	87,5	41	40	97,56	41	39	95,12	41	2	4,88
Organik Tarım	30	20	66,67	31	17	54,84	26	26	100	26	10	38,46
Tıbbi Ve Aromatik Bitkiler	30	24	80	31	28	90,32	31	27	87,1	31	7	22,58
Özel Güvenlik Ve Koruma	62	54	87,1	62	59	95,16	61	54	88,52	62	41	66,13
Özel Güvenlik Ve Koruma (İÖ)	62	58	93,55	62	47	75,81	61	52	85,25	52	34	65,38
Gülşehir Meslek Yüksekokulu												
Bankacılık Ve Sigortacılık (İÖ)	50	49	98	51	45	88,24	51	50	98,04	62	33	53,23
Dış Ticaret	50	49	98	51	41	80,39	51	49	96,08	62	23	37,1
Dış Ticaret (İkinci Öğretim)	50	29	58	31	20	64,52	31	20	64,52	21	3	14,29
Lojistik	50	46	92	51	47	92,16	51	51	100	62	23	37,1
Lojistik (İkinci Öğretim)	50	47	94	51	41	80,39	51	51	100	62	8	12,9
Çağrı Merkezi Hizmetleri (İÖ)	50	50	100	51	46	90,2	51	51	100	62	39	62,9
İnsan Kaynakları Yönetimi	50	47	94	51	42	82,35	51	47	92,16	57	27	47,37

Hacıbektaş Meslek Yüksekokulu												
Bilgisayar Programcılığı	60	58	96,67	61	58	95,08	61	59	96,72	57	8	14,04
Biyomedikal Cihaz Teknolojisi	40	40	100	41	41	100	46	45	97,83	57	22	38,6
Biyomedikal Cihaz Teknolojisi (İÖ)	40	39	97,5	41	39	95,12	46	44	95,65	52	17	32,69
Elektrik Enerjisi Üretim, İletim Ve D.	40	40	100	41	40	97,56	41	41	100	41	9	21,95
Elektrik Enerjisi Üretim, İletim Ve D (İ.Ö.)							41	35	85,37	36	1	2,78
Mekatronik	40	40	100	41	41	100	46	46	100	47	4	8,51
Meslek Yüksekokulu												
Alternatif Enerji Kaynakları Teknolojisi	40	38	95	41	41	100	41	41	100	52	6	11,54
Pazarlama	40	36	90	41	33	80,49	41	32	78,05	31	9	29,03
Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu												
Yaşlı Bakımı	35	34	97,14	41	41	100	51	47	92,16	62	35	56,45
Ürgüp Sebahat ve Erol Toksöz Meslek Yüksekokulu												
Turizm Ve Otel İşletmeciliği	45	40	88,89	46	40	86,96	46	45	97,83	57	23	40,35

Tablodan da görüleceği üzere söz konusu mevzuat değişikliği meslek yüksekokullarına yerleşen öğrenci sayısında önemli etkiler yapmıştır.

2547 Sayılı YÖK Kanunu'nun "Ana ilkeler" Başlıklı 5 inci maddesinin (f) ve (h) bendinde;

"(f) Üniversiteler ile Yüksek Teknoloji Enstitüleri ve bunlar içindeki fakülte, enstitü ve yüksekokullar, Kalkınma Plan ve Programlarının ilke ve hedefleri doğrultusunda ve yükseköğretim planlaması çerçevesinde Yükseköğretim Kurulunun görüşü veya önerisi üzerine kanunla kurulur."

"(h) Yükseköğretim kurumlarının geliştirilmesi, verimlerinin artırılması, genişletilmesi

ve bütün yurda yaygınlaştırılması amacına yönelik olarak yenilerinin açılması, öğretim elemanlarının yurt içinde ve dışında yetiştirilmeleri ve görevlendirilmeleri, üretim - insangücü - eğitim unsurları arasında dengenin sağlanması, yükseköğretime ayrılan kaynakların ve ihtisas gücünün dağılımı, milli eğitim politikası ve kalkınma planları ilke ve hedefleri doğrultusunda ülke, çevre ve uygulama alanı ihtiyaçlarının karşılanması, örgün, yaygın, sürekli ve açık eğitim - öğretimi de kapsayacak şekilde planlanır ve gerçekleştirilir.”

“Yükseköğretim Kurulunun görevleri” başlıklı 7 nci maddesinin (a) bendinde;

“Yükseköğretim kurumlarının bu Kanunda belirlenen amaç, hedef ve ilkeler doğrultusunda kurulması, geliştirilmesi, eğitim - öğretim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi ve yükseköğretim alanlarının ihtiyaç duyduğu öğretim elemanlarının yurt içinde ve yurt dışında yetiştirilmesi için kısa ve uzun vadeli planlar hazırlamak, üniversitelere tahsis edilen kaynakların, bu plan ve programlar çerçevesinde etkili bir biçimde kullanılmasını gözetim ve denetim altında bulundurmak”

hükümleri yer almaktadır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun “Hesap verme sorumluluğu” başlıklı 8 inci maddesinde ise her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur ve bu kişilerin yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorunda oldukları ifade edilmektedir.

Yapılan yasal düzenleme neticesinde 2017 yılı içerisinde meslek yüksekokullarında önemli miktarda kontenjan boşlukları yaşanması, ilerleyen yıllarda bu okulların atıl kalması riskini beraberinde getirmektedir. Bunun sonucunda söz konusu eğitim birimlerinde öğretim üyesi ve idari personel istihdam edilmesi ve maaşlarının bütçeden ödenmeye devam edilmesi; diğer taraftan da bina, makine, teçhizat gibi fiziki imkanların atıl kalması; kaynaklar etkili, ekonomik ve verimli kullanılmamasına neden olunacaktır

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ve açıklamalar doğrultusunda, ihtiyaçlar ve mevcut koşullar gözetilerek kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılması ve gerekli önlemlerin alınması açısından mevcut durumun Yükseköğretim Kurulu'na bildirilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Üniversitemizde tercih edilmeyen programların bazılarının kapatılması hakkında Üniversitemiz Eğitim Komisyonununun 04.12.2017 tarihli kararı ekte sunulmuştur. Diğer programlar hakkındaki kararlar ise 2018-2019 Eğitim Öğretim yılı doluluk oranına göre ilgi eğitim-öğretim yılında Eğitim Komisyonu tarafından verilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevabi yazıda, bulgumuzda yer alan hususlara katıldıkları anlaşılmaktadır. Söz konusu hususun çözümü için paydaş kurumlar olan Milli Eğitim Bakanlığı ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı'na bildirilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 8: Döner Sermaye Kapsamında Bulunan İşletmelere Ait Giderlerin Üniversite Bütçesinden Ödenmesi

Üniversiteye ait ödeme emri ve eki belgelerin incelenmesi sonucunda Döner Sermaye İşletmesi tarafından karşılanması gereken elektrik, su, telefon ve doğalgaz giderlerinin üniversite bütçesinden ödendiği görülmüştür.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 58 inci maddesinin (b) bendinde; döner sermaye işlemlerinden tahsil edilen gelirin belirli bir oranı ilgili yükseköğretim kurumunun ihtiyacı olan mal ve hizmet alımları, her türlü bakım, onarım, kiralama, devam etmekte olan projelerin tamamlanmasına yönelik inşaat işleri ve diğer ihtiyaçlar ile yönetici payları için kullanılacağı belirtilmektedir.

Ayrıca 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanununa dayanılarak hazırlanan 2015-2017 yılı Dönemi Bütçe Çağrısı ve Bütçe Hazırlama Rehberinin “Genel İlkeler” başlıklı 10 uncu maddesine göre; döner sermaye gelirleri ile bütçe kaynakları birlikte kullanılarak yürütülen hizmetlerde, döner sermayeler aracılığı ile karşılanabilecek ihtiyaçlar için bütçeden ödenek talebinde bulunulmayacağı belirtilmiştir.

Bu itibarla döner sermaye işletme birimlerine ait elektrik, su, telefon ve doğalgaz giderlerinin yukarıda değinilen mevzuat hükümleri kapsamında döner sermaye işletmesi tarafından karşılanmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Üniversitemiz İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı bütçesinden karşılanan sosyal tesislere ait doğalgaz faturalarının Üniversitemiz İktisadi İşletme Müdürlüğü'nden karşılanması gerektiği belirtilmiştir. İlgili birim ile yapılan

görüşmeler sonucunda Sosyal Tesis Binasında derslik olarak kullanılan alanların olduğu ve bu alanlara sayaç taktırılacağı, bu alanların dışında kalan kısımlara ait faturaların İktisadi İşletme Müdürlüğü tarafından karşılanacağı belirtilmiş olup, Sosyal Tesislerin doğalgaz ödemelerine ilişkin olarak bundan sonraki dönemlerde gerekli hassasiyet gösterilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından gönderilen cevapta özetle, bulgumuzda belirtilen hususların yerinde olduğu belirtilmiştir. Kamu idaresi tarafından dikkate alındığı bildirilen konular gelecek yıllardaki denetimlerimizde takip edilecektir.

BULGU 9: Üniversite Bünyesinde Yemek, Konaklama İle Kantin İşletilmesine İlişkin Hizmetlerin Döner Sermaye Kapsamında Yürütülmesi

Üniversitede görev yapan çalışanlar ile öğrencilere verilen öğle yemeği hizmeti ile konaklama ve kantin işletmelerinin döner sermaye kapsamında gerçekleştirildiği tespit edilmiştir.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun "Döner sermaye" başlıklı 58 inci maddesinde;

"Yükseköğretim kurumlarında üniversite yönetim kurulunun önerisi ve Yükseköğretim Kurulunun onayı ile döner sermaye işletmesi kurulabilir."

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe Ve Muhasebe Yönetmeliğinin "Tanımlar" başlıklı 3 üncü maddesinde:

"Döner Sermaye: Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine kanunlarla verilen asli ve sürekli kamu görevlerine bağlı olarak ortaya çıkan ve genel idare esaslarına göre yürütülmesi mümkün olmayan mal ve hizmet üretimine ilişkin faaliyetlerin sürdürülebilmesi için, kamu idaresine bağlı olarak kurulmuş işletmelere tahsis edilen sermayeyi,"

Nevşehir Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliğinin "Faaliyet Alanı" başlıklı 5 inci maddesinde ise:

"İşletme, eğitim ve öğretim ile bunlara katkıda bulunan uygulamayı ön planda tutmak ve Üniversitenin esas faaliyetlerini aksatmamak kaydıyla aşağıdaki faaliyetlerde bulunur:

a) Yükseköğretim kurumları dışındaki resmi veya özel sektör kurum ve kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişilerce talep edilecek; bilimsel görüş, proje, araştırma ve benzeri hizmetleri yapmak, seminer, konferans, sempozyumlar düzenlemek, kurslar açmak,

b) Laboratuvar ve atölyelerde her çeşit cihaz, makine, alet-edevat, tesisat ve benzerlerinin üretim, bakım ve onarımını yapmak,

c) Mevcut fiziki kapasiteyi değerlendirerek Üniversite birimlerinin faaliyet alanları ile sınırlı olarak mal ve hizmet üretmek, elde edilen ürünleri önceden Rektörün izni alınmak şartıyla pazarlamak ve satışının yapılması için satış ve teşhir yerleri açmak,

ç) Sanayi kuruluşlarınca üretilen çeşitli malların standartlara uygunluğu konusunda raporlar düzenlemek, analiz ve ölçümler yapmak, projeler hazırlamak veya uygulamak,

d) Danışmanlık, teknik kontrol, teknik bakım, ölçü ayarı ve benzeri hizmetleri yapmak,

e) Bilimsel sonuçların uygulanmasını ve teknolojiye dönüşümünü sağlamak,

f) Faaliyet alanı ile ilgili her türlü yayın ve basım işlerini yapmak. “

Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliğinin “Amaç” başlıklı 1 inci maddesinde;

“Bu Yönetmeliğin amacı, Devlet Memurlarının yiyecek yardımından hangi hallerde, ne şekilde faydalanacaklarını ve bu yardımın uygulanması ile ilgili esasları belirlemektir.”

Yükseköğretim Kurumları, Mediko-Sosyal Sağlık, Kültür Ve Spor İşleri Dairesi Uygulama Yönetmeliğinin “Sosyal Hizmetler” başlıklı 15 inci maddesinde ise;

“Dairede, Sosyal Hizmetler olarak aşağıdaki hizmetler yürütülür:

a) Öğrencilerin barınma, beslenme, burs ve kredi gibi temel ihtiyaçlarının karşılanması için gerekli hizmetleri sağlamak, bu hizmetleri sunan kuruluşlarla işbirliği yaparak hizmetin daha iyi yürütülmesini sağlamak ve yurt kantin ve kafeteryalarının en iyi şekilde hizmet vermesi için çaba göstermek,”

denilmektedir.

Yapılan incelemelerde; genel idare esaslarına göre yürütülmesi gereken öğle yemeği hizmeti ile konaklama ve kantin işletmeciliği faaliyetlerinin yukarıda bahsi geçen mevzuat hükümlerine aykırı olarak döner sermaye kapsamında gerçekleştirildiği görülmüştür. Üniversitenin bu uygulamaları ile ilgili aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir;

a. Memurların yemek yardımından nasıl faydalanabileceği Devlet Memurları

Yiyecek Yardımı Yönetmeliğinde ayrıntılı olarak düzenlenmiştir. Söz konusu yiyecek yardımı kamu kurumları tarafından genel idare esaslarına göre yürütüleceği bir hizmet şeklidir. Yine kurumlar 4734 Kamu İhale Kanununu kapsamında hizmet alım ihalesi yöntemiyle de çalışanların yiyecek yardımından faydalandırabilir. Yürürlükteki mevzuata göre öğrencilerin yemek ihtiyaçlarını sağlama görevi Yükseköğretim Kurumları, Mediko-Sosyal Sağlık, Kültür ve Spor İşleri Dairesi Uygulama Yönetmeliğine göre Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığına verilmiştir.

Yapılan incelemelerde; çalışanların ve öğrencilerin yemek ihtiyaçlarının karşılanması görevinin mevzuata aykırı biçimde döner sermaye işletmesi kapsamında gerçekleştirildiği görülmüştür. Bu uygulama ile ilgili aşağıdaki tespitler yapılmıştır:

1. Döner sermaye işletmeleri genel idare esaslarına göre yürütülmesi mümkün olmayan mal ve hizmet üretimine ilişkin faaliyetler için kurulmalıdır. Üniversite bünyesinde çalışan personele ve öğrencilere verilen yemek hizmetleri döner sermaye işletmesi çatısı altında değil yukarıda bahsi geçen mevzuat hükümlerine göre genel idare esaslarına göre gerçekleştirilmesi gerektiği düşünülmektedir.

2. Üniversite tarafından yürürlüğe konulan Nevşehir Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği'nin "Faaliyet Alanı" başlıklı 5 inci maddesinde, "*çalışanlar ve öğrenciler için yemek hizmeti verilmesi*" şeklinde bir göreve yer verilmediği görülmüştür.

3. Üniversite bünyesinde verilen yemek hizmetlerinin Nevşehir Üniversitesi Sebahat ve Erol Toksöz Meslek Yüksekokulu tarafından, uygulama eğitimleri adı altında gerçekleştirildiği görülmüştür. Yapılan incelemelerde;

- Söz konusu faaliyetlerin öğrenciler tarafından gerçekleştirilen uygulama eğitimi safhasından çıkarak, hizmet alımı yoluyla çalıştırılanlar da dâhil olmak üzere tüm üniversite personeli ve öğrencilerin öğle yemeği ihtiyacının karşılanması boyutuna ulaştığı görülmüştür.
- İlgili okulun öğrencileri eğitim faaliyetlerini Nevşehir ili Ürgüp ilçesinde sürdürmektedir. Buna karşın yemeklerin hazırlanması ve sunulması hizmeti Nevşehir il merkezinde bulunan yerleşkede gerçekleşmektedir. Bu durumda öğrencilerin hafta içi her gün ilçeden il merkezine gelmesi ve tüm üniversite personeli ile öğrencilerin yemek hizmetini gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Böyle bir uygulamanın ise bütün yıl boyunca devam ettirilebilmesi olanaksız bir durum olarak değerlendirilmektedir.
- Öğrencilerin eğitim faaliyetinde bulunmadığı günlerde (yaz tatili, yarı yıl tatili, vize/final haftaları vs.) yemek hizmetlerinin verilmeye devam edildiği görülmüştür.

Bu durum ise verilen yemek hizmetlerinin öğrenciler tarafından yapılan uygulama eğitimleri kapsamında gerçekleştirilmediği sonucuna ulaştırmaktadır.

- Verilen öğle yemeği hizmetinin üniversite çalışanları tarafından sağlandığı, üniversiteye ait demirbaşların kullanıldığı, elektrik, su, telefon, doğalgaz dahil tüm giderlerinin özel bütçe ödenekleri ile karşılanan taşınmazlar içerisinde gerçekleştirildiği tespit edilmiştir.

Bununla birlikte, yemek faaliyetinin döner sermaye işletmesi kapsamında verilmesinin olumsuz mali sonuçları da vardır. Mevcut uygulamada kişilerin ödeyeceği yemek ücreti belirlenirken; kullanılan yiyeceklerin yanı sıra taşınmazların, demirbaşların ve görevli personellerin maliyetleri hesaplanarak, üzerine belli bir kar da ilave edilmektedir. Böylece kişilerden alınan payın ve dolayısıyla devlet tarafından verilen katkı payının da artmasına sebebiyet verilmektedir. Oysaki hali hazırda kullanılan taşınmaz, demirbaş ve personel üniversiteye ait olduğundan, söz konusu yemek hizmeti Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı bünyesinde gerçekleştirildiği takdirde ilgili maliyetler ve kar hesaba dahil edilmeyeceği için aynı kalitede verilen yemek hizmeti daha düşük bedelle sunulabileceği düşünülmektedir.

Sonuç olarak, her ne kadar söz konusu yemek hizmetlerinin uygulama eğitimi kapsamında yapıldığı ifade edilse de, fiili durumda bu hizmetlerin genel idare esaslarına göre ve özel bütçe imkanları kullanılarak gerçekleştirildiği ve dolayısıyla verilen hizmetlerin döner sermaye işletmesi faaliyeti olarak değerlendirilemeyeceği düşünülmektedir.

b. Döner sermaye kapsamında işletilen bir başka faaliyet alanı olan uygulama oteli bünyesinde, konaklama hizmetlerinin yanı sıra düğün organizasyonlarının da yapıldığı ve bu şekilde elde edilen gelirlerin döner sermaye geliri olarak hesaplara yansıtıldığı görülmüştür.

Nevşehir Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği'nde döner sermaye faaliyetleri arasında "uygulama otelinin işletilmesinin" yer almadığı, öğretim görevlilerinin doğrudan katkısının bulunmadığı ve işletmeye ait taşınmazlara ilişkin bazı giderlerin ise özel bütçe ödenekleri ile karşılandığı tespit edilmiştir. Uygulama otelinin bu durumu itibarıyla döner sermaye işletmesi gibi değerlendirilemeyeceği; söz konusu faaliyetlerini genel idare esaslarına göre yürütmesi ve elde edilen gelirlerinin üniversite özel bütçesine ait olması gerektiği düşünülmektedir.

c. Döner sermaye işletmesi bünyesinde kantin ve kafeteryanın işletildiği ve bu işletmelerden elde edilen gelirlerin döner sermaye geliri olarak değerlendirildiği görülmüştür. Nevşehir Üniversitesi Yönetim Kurulu Kararıyla Sebahat ve Erol Toksöz Meslek Yüksekokulu içinde bulunan kantin ile USET Tafana Fast Food & Cafe işletmeleri döner sermaye işletmesi bünyesinde faaliyet gösterdiği tespit edilmiştir. Söz konusu işletmelerde hamburger, pizza, pide, poğaçaya, baklava, kahve, kola vs. her türlü yiyecek ve içecek satışının yapıldığı görülmüştür.

Yapılan incelemede; kantin ya da kafeterya işletilmesinin Nevşehir Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği'nde döner sermaye faaliyetleri arasında sayılmadığı, öğretim görevlilerinin doğrudan katkısının da bulunmadığı ve söz konusu işletmelere ait taşınmazlara ilişkin giderlerin ise özel bütçe ödenekleri ile karşılandığı tespit edilmiştir. Bu yüzden ilgili işletmelerin yukarıda bahsi geçen mevzuat hükümleri göz önüne alındığında döner sermaye işletmesi bünyesinde faaliyet gösteremeyeceği düşünülmektedir. Zira bu yerlerin hâlihazırda özel sektör kapsamında faaliyet gösteren ticari işletmeden bir farkının olmadığı değerlendirilmektedir.

Sonuç olarak söz konusu uygulamaların, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58. Maddesine Göre Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik'in öngördüğü amaca aykırı olduğu, ayrıca mevzuatın yükseköğretim kurumlarına yüklediği eğitim, araştırma ve uygulama merkezi olma niteliğinden uzaklaştırarak iktisadi bir işletme gibi hareket etmesine sebep olduğu düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Üniversitemiz bünyesinde yemek, konaklama ile Ürgüp Sebahat ve Erol Toksöz Meslek yüksekokulu bünyesinde bulunan kantin işletmesine ilişkin hizmetler Döner sermaye kapsamında yürütülmekte iken;

21.11.2017 tarih ve 2017.26.227 sayılı Üniversitemiz Yönetim Kurulu kararı ile Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi İktisadi İşletmesi kurulması ve Döner Sermaye kapsamında bulunan Ürgüp Sebahat ve Erol Toksöz Meslek yüksekokulu bünyesinde faaliyet gösteren Tafana Aşçılık ve İkram Hizmetleri Uygulama Tesisi ile Uygulama Oteli İşletmesinin 01.01.2018 tarihinden itibaren İktisadi İşletme tarafından yürütülmesi uygun görülmüş olup; 01.01.2018 tarihi itibari ile uygulanmaya başlanmıştır.

Diğer taraftan 31.05.2017 tarih ve 2017.11.110 sayılı Üniversitemiz Yönetim Kurulu kararı ile Döner Sermaye kapsamında bulunan Ürgüp Sebahat ve Erol Toksöz Meslek

yüksekokulu bünyesinde faaliyet gösteren Kantin İşletmesinin Döner Sermaye kapsamında çıkartılarak Üniversitemiz İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı tarafından kiraya verilmek suretiyle çalıştırılması uygun görülmüş olup; diğer kantinlerde olduğu gibi Ürgüp Sebahat ve Erol Toksöz Meslekyüksekokulu kantini de İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı tarafından 08.09.2017 tarihinde 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na göre yapılan ihaleye istinaden işletilmektedir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabından, bulgumuzda belirtilen hususlara mutabık olunarak; üniversite bünyesinde gösterilen yemek faaliyetlerinin döner sermaye kapsamında yürütülmesinin terk edilerek, iktisadi işletme kapsamında yürütülmeye başlatıldığı anlaşılmaktadır. Diğer taraftan kantin işletmelerinin döner sermaye kapsamında çıkarılıp kiralama suretiyle işletilmeye başlandığı görülmektedir.

Kamu idaresi tarafından dikkate alındığı bildirilen konular gelecek yıllardaki denetimlerimizde takip edilecektir.

8. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ 2017 BİLANÇO TABLOSU (TL)					
1-DÖNEN VARLIKLAR	21.432.442,69		3-KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	4.934.479,60	
10 HAZIR DEĞERLER	7.199.028,08		32 FAALİYET BORÇLARI	3.134.267,39	
100 Kasa Hesabı		380,71	320 Bütçe Emanetleri Hesabı		3.134.267,39
102 Banka Hesabı		6.633.145,59	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	691.182,04	
104 Proje Özel Hesabı		565.501,78	330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı		542.769,03
105 Döviz Hesabı			333 Emanetler Hesabı		148.413,01
106 Döviz Gönderme Emirleri Hesabı			36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	1.084.772,69	
108 Diğer Hazır Değerler Hesabı			360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı		1.066.119,53
12 FAALİYET ALACAKLARI	3.004.494,76		361 Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı		18.653,16
120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı		2.966.116,99	362 Fonlar veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilat Hesabı		
121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı		31.881,77	38 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	24.257,48	
126 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı		6.496,00	380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı		24.257,48
14 DİĞER ALACAKLAR	76.201,02		4-UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	1.495.831,21	
140 Kişilerden Alacaklar Hesabı		76.201,02	43 DİĞER BORÇLAR	224.037,60	
15 STOKLAR	8.750.772,16		430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı		224.037,60
150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı		8.750.772,16	47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	1.271.793,61	
16 ÖN ÖDEMELER	2.401.946,67		472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı		1.271.793,61
162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı		2.401.946,67	48 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI		
164 Akreditifler Hesabı			480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabı		
2-DURAN VARLIKLAR	225.994.466,4		5-ÖZ KAYNAKLAR	240.996.598,34	
22 FAALİYET ALACAKLARI			50 NET DEĞER	134.681.578,82	
220 Gelirden Alacaklar Hesabı			500 Net Değer Hesabı		134.681.578,82
226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı			57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	81.536.431,92	

24 MALİ DURAN VARLIKLAR	66,00		570 Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı		81.536.431,92
241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı			59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	24.778.587,60	
242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı		66,00	590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı		24.778.587,60
247 Sermaye Taahhütleri Hesabı (-)					
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	225.937.620,62				
250 Arazi ve Arsalar Hesabı		8.381.778,05			
251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı		19.655.406,12			
252 Binalar Hesabı		139.824.222,95			
253 Tesis Makine ve Cihazlar Hesabı		8.538.088,94			
254 Taşıtlar Hesabı		2.755.701,17			
255 Demirbaşlar Hesabı		22.835.024,29			
257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)		-39.933.924,17			
258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı		63.881.323,27			
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0,00				
260 Haklar Hesabı		1.817.551,13			
267 Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar Hesabı					
268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)		-1.817.551,13			
28 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI					
281 Gelir Tahakkukları Hesabı					
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR	56.779,84				
294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı		299.466,40			
299 Birikmiş Amortismanlar Hesabı(-)		-242.686,56			
AKTİF TOPLAM	247.426.909,15		PASİF TOPLAM		247.426.909,15

BİLANÇO DİPNOTLARI	
910 Alınan Teminat Mektupları Hesabı	8.294.186,12
911 Alınan Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı	8.294.186,12
920 Gider Taahhütleri Hesabı	26.087.691,42
921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı	26.087.691,42
948 Başka Birimler Adına İzlenen Alacaklar Hesabı	3.218.420,95
949 Başka Birimler Adına İzlenen Alacaklar Hesabı Emanetleri Hesabı	3.218.420,95
962 Bilimsel Projeler Hesabı	1.297.145,30
963 Bilimsel Projeler Karşılığı Hesabı	1.297.145,30
993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri	174.912,13
998 Diğer Nazım Hesaplar Hesabı	174.912,13
999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabı	

NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU					
630	GİDERLER HESABI	94.155.059,15	600	GELİRLER HESABI	119.079.466,50
630-01	Personel Giderleri	56.567.084,53	600-03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	5.816.097,73
630-01-01	Memurlar	55.721.352,90	600-03-01	Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	5.277.748,80
630-01-02	Sözleşmeli personel	468.625,63	600-03-06	Kira Gelirleri	538.348,93
630-01-03	İşçiler		600-04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	109.153.489,66
630-01-04	Geçici Personel	377.106,00	600-04-01	Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar	1.037.473,40
630-01-05	Diğer Personel		600-04-02	Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	100.127.000,00
630-02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	7.409.624,26	600-04-03	Diğer İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	263.527,43
630-02-01	Memurlar	7.194.328,48	600-04-04	Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Yardım ve Bağışlar	7.722.217,83
630-02-02	Sözleşmeli personel	93.369,42	600-04-05	Proje Yardımları	3.271,00
630-02-03	İşçiler		600-05	Diğer Gelirler	3.998.411,87
630-02-04	Geçici Personel	121.636,38	600-05-01	Faiz Gelirleri	364.744,71
630-02-99	Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri Gecikme Cezası ve Zamları	289,98	600-05-02	Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	870.136,66
630-03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	19.171.745,36	600-05-03	Para Cezaları	1.000,00
630-03-02	Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	5.737.415,46	600-05-09	Diğer Çeşitli Gelirler	2.762.530,50
630-03-03	Yolluklar	984.644,19	600-11	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	111.467,24
630-03-04	Görev Giderleri	46.961,68	600-11-04	Maddi Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farkla	
630-03-05	Hizmet Alımları	11.662.884,88	600-11-99	Diğer Değer ve Miktar Değişimler Gelirleri	111.467,24
630-03-06	Temsil ve Tanıtma Giderleri	56.584,03	600-25	Kamu İd. Bedelsiz Olarak Al.Mali Ol. Var.El.Edilen Gelirler	
630-03-07	Menkul Mal, Gayri Maddi Hak Alım, Bakım Onarım Gid.	573.881,80	600-25-01	Gen Büt Kap Kamu İd Bedelsiz Ol Al Mali Olmayan Var ElEd Gel	
630-03-08	Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri	109.373,32	600-25-02	Öz Büt Kap Kamu İd. Bedelsiz Ol.Al.Mali Olmayan Var.El.Ed. Gelirler	

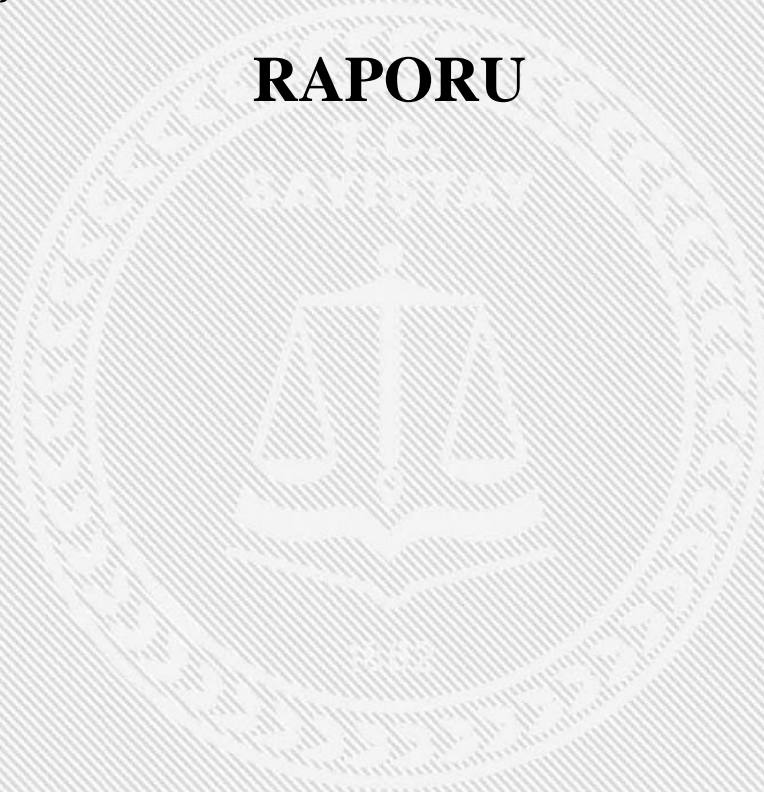
630-05	Cari Transferler	1.300.233,41			2017 YILI GELİR TOPLAMI	118.933.646,75
630-05-01	Görev Zararları	1.159.708,41			2017 YILI GİDER TOPLAMI	94.155.059,15
630-05-03	Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	132.050,00			DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU	24.778.587,60
630-05-04	Hane Halkına Yapılan Transferler	7.575,00				
630-05-06	Yurtdışına Yapılan Transferler	900,00				
630-07	Sermaye Transferleri					
630-07-01	Yurtiçi Transferleri					
630-11	Değer ve Miktar Değişimi Giderleri	21.008,10				
630-11-99	Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	21.008,10				
630-12	Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	123.474,14				
630-12-03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri					
630-12-04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	69.997,30				
630-12-05	Diğer Gelirler	53.476,84				
630-13	Amortisman Giderleri	6.615.073,89				
630-13-01	Maddi Duran Varlıklar Amortisman Giderleri	6.202.521,57				
630-13-02	Maddi Olmayan Duran Varlıklar Amortisman Giderleri	412.552,32				
630-14	İlk Madde Malzeme Giderleri	1.783.305,99				
630-14-01	Kırtasiye Malzemeleri	418.673,41				
630-14-02	Beslenme, Gıda Amaçlı Mutfakta Kullanılan Tüketim M.	9.484,32				
630-14-03	Tıbbi Laboratuvar Sarf Malzemeleri	120.380,14				
630-14-04	Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Katkı Yağlar	73.754,61				
630-14-05	Temizleme Ekipmanları	311.591,34				
630-14-06	Giyecek, Mefruşat ve Tuhafiye Malzemeleri	280.817,00				
630-14-07	Yiyecek	35.087,96				
630-14-08	İçecek	29.474,51				
630-14-10	Zirai Maddeler	3.678,71				

630-14-12	Bakım Onarım ve Üretim Malzemeleri	247.752,09			
630-14-13	Yedek Parçalar	73.973,33			
630-14-14	Nakil Vasıtaları Lastikleri	5.999,99			
630-14-15	Değişim, Bağış ve Satış Amaçlı Yayınlar	48.240,17			
630-14-16	Spor Malzemeleri Grubu	25.224,20			
630-14-17	Basınçlı Ekipmanlar	26.914,49			
630-14-99	Diğer Tüketim Amaçlı Malzemeler	72.259,72			
630-20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler				
630-20-02	Kişilerden Alacaklardan Silinenler				
630-25	Kamu İd. Bedelsiz Olarak Devr. Mali Olmayan Var. Kay.Giderler	1.236,18			
630-25-01	Gen Büt Kap Kamu İd Bedelsiz Olarak Devr Var Kaynaklanan Gid	1.236,18			
630-25-02	Öz Büt Kap Kamu İd Bedelsiz Ol Dev Var Kaynaklanan Giderler				
630-30	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	709.937,23			
630-30-06	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	709.937,23			
630-99	Diğer Giderler	452.336,06			
630-99-99	Yukarıda Tanımlanamayan Diğer Giderler	452.336,06			

**NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ
ÜNİVERSİTESİ**

2017 YILI

**SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM
RAPORU**

İÇİNDEKİLER

1. ÖZET.....	49
2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	49
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	50
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	50
5. GENEL DEĞERLENDİRME	52
6. DENETİM BULGULARI.....	53

1. ÖZET

Bu rapor, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi'nin performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanunun 36 ncı maddesi uyarınca, Sayıştay “hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim” olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi'nin hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2013- 2017 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2017 yılı Performans Programı,
- 2017 yılı İdare Faaliyet Raporu ve
- Faaliyet sonuçları ölçümü yapan veri kayıt sistemleri.

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi'nin 2017 yılı performans denetimi kapsamında yapılan denetimler sonucunda;

- Stratejik planın Rehberde belirlenen tüm başlıkları genel olarak taşıdığı,
- 2017 yılı performans programının mevcut olduğu,
- 2017 yılı idare faaliyet raporunun Şubat sonu itibariyle hazırlanıp yayımlanması gerekirken yayımlanmadığı ve idarenin performans bilgilerine yer verilmediği görülmüştür.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans

bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilir.

Bu çerçevede, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesini'nin yayımladığı 2013-2017 dönemine ait Stratejik Plan, 2017 yılı Performans Programı ve 2017 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2017 yılı performans denetimi kapsamında Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi'nin yayımladığı 2013-2017 dönemine ait Stratejik Plan, 2017 yılı Performans Programı ve 2017 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir.

2013-2017 dönemine ilişkin Stratejik Planın performans denetim kriterleri kapsamında değerlendirilmesi sonucunda; mevcudiyet ve zamanlılık kriterini sağladığı, sunum kriteri açısından Rehber çerçevesinde genel olarak tüm başlıkları kapsadığı düşünülmektedir. Planda ulaşılması amaçlanan birçok hedefe alternatif stratejiler belirlenmediği, bu nedenle hedeflerin ulaşılabilirliğini gerçekçi kılmadığı görülmüştür.

2017 yılı Performans Programının mevcut olduğu, mevzuatta belirtilen zamanlara uyularak, mevzuatta belirtilen sunum kriterlerine uygun olarak hazırlandığı görülmüştür. Kurumun 2017 yılı performans programının mevzuat ve rehberlere uygun olduğu tespit edilmiştir.

2017 yılı Faaliyet Raporunun mevcudiyet kriterini sağladığı ancak zamanlılık kriteri çerçevesinde mevzuatta belirtilen yasal süre içerisinde hazırlanarak yayımlanmadığı görülmüştür. 2017 yılı İdare Faaliyet Raporunda performans bilgilerine yer verilmediği görülmüş ve hedef ve performans göstergelerin ilgililik, ölçülebilirlik ve iyi tanımlama kriterlerini karşılamayarak, çıktıların ölçülmesine imkan vermemiş ve bu husus bulgu konusu yapılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

A. Stratejik Planın Değerlendirilmesi

BULGU 1: Kurumsal Stratejilerin Kılavuza Uygun Belirlenmemesi

Üniversitenin 2013-2017 dönemi Stratejik Planında, kurumsal stratejilerin üniversitenin amaç ve hedeflerine ulaşmasını sağlayacak nitelikte, Kamu İdareleri İçin Stratejik Plan Hazırlama Kılavuzu'nun öngördüğü şekilde hazırlanmadığı görülmüştür.

2006 yılında yayınlanmış Kamu İdareleri için Stratejik Plan Hazırlama Kılavuzunun 5/G Stratejiler bölümünde Stratejilerin, idarenin hedeflerine nasıl ulaşılacağını gösteren kararlar bütünü olduğu ifade edilmiştir. Bu kapsamda stratejilerin ve hedeflerin karşılıklı uyumun önemli olduğu görülmektedir.

Kılavuz hedeflere ulaşmak için oluşturulması gereken stratejilerin nasıl olması gerektiği hususunda çeşitli strateji belirleme yöntemleri göstermiştir. Buna göre amaç ve hedeflere ulaşmada karşılaşılan sorunlar belirlenip bu sorunları en aza indirmeye yönelik stratejiler geliştirilebileceği veya kuruluşun güçlü ve zayıf yönleri, dış çevreden kaynaklanan fırsatlar ve tehditler strateji üretmede kullanılabileceği ifade edilmiştir. Bu doğrultuda söz konusu yöntemleri kullanarak, alternatif stratejilerin belirlenmesinin hedefleri daha ulaşılabilir kılacağı görülmektedir.

Üniversitenin stratejik planının incelenmesi neticesinde idarenin hedeflere ulaşmak için alternatif stratejiler belirlemediği görülmüştür. Kılavuzun öngördüğü şekilde hedeflere ulaşılabilirliğin artırılması açısından; alternatif stratejilerin belirlenmesi, gerek risklerin azaltılması gerekse fırsatların değerlendirilmesi açısından önem teşkil etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "2018-2022 Stratejik Planının hazırlanması aşamasında söz konusu dönemin stratejik planı incelenerek bulgunuzda bahsi geçen eksiklikler tespit edilmiş, bu bağlamda stratejilerin ve hedeflerin uyumuna dikkat edilmiş ve Stratejik Plan Hazırlama Kılavuzuna göre yeni Stratejik Planımız oluşturulmuştur." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından gönderilen cevapta özetle, bulgumuzda belirtilen hususların yerinde olduğu belirtilmiştir. Kamu idaresi tarafından dikkate alındığı bildirilen konular gelecek yıllardaki denetimlerimizde takip edilecektir.

B. Performans Programının Değerlendirilmesi

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

C. Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesi

BULGU 2: Faaliyet Raporunun Yasal Süresi İçerisinde Hazırlanarak Kamuoyuna Duyurulmaması

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi 2017 yılı Faaliyet Raporunun yasal süresi içerisinde hazırlanarak kamuoyuna duyurulmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun Faaliyet Raporlarını düzenleyen 41 inci maddesinde;

“Üst yöneticiler ve bütçeyle ödenek tahsis edilen harcama yetkililerince, hesap verme sorumluluğu çerçevesinde, her yıl faaliyet raporu hazırlanır. Üst yönetici, harcama yetkilileri tarafından hazırlanan birim faaliyet raporlarını esas alarak, idaresinin faaliyet sonuçlarını gösteren idare faaliyet raporunu düzenleyerek kamuoyuna açıklar. Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri ve sosyal güvenlik kurumları, idare faaliyet raporlarının birer örneğini Sayıştay'a ve Maliye Bakanlığına gönderir.”

denilmektedir.

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliğin 11 inci maddesine göre genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, özel bütçeli idareler ile sosyal güvenlik kurumlarını ilgili mali yıla ilişkin faaliyet raporları üst yöneticileri tarafından izleyen mali yılın en geç şubat ayı sonuna kadar kamuoyuna açıklanır. Bu raporların birer örneği de aynı süre içerisinde Sayıştay'a ve Bakanlığa gönderilir denilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerine göre Kurum Faaliyet Raporunun en geç şubat ayı sonuna kadar kamuoyuna açıklanması gerekmektedir. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi 2017 yılı Faaliyet Raporu zamanlılık kriterine aykırı olarak yasal süresi içerisinde hazırlanarak kamuoyuna duyurulmamıştır.

Kamu idaresi cevabında; “Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik gereği Şubat ayı sonuna kadar hazırlanarak kamuoyuna duyurulması gereken İdare Faaliyet Raporumuz, Şubat ayı sonunda hazır hale getirilmiş ancak kamuoyuna

duyurulmasında gecikme yaşanmıştır. Bundan sonraki yıllar için hazırlanacak Faaliyet raporlarında gerekli hassasiyet gösterilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından gönderilen cevapta özetle, bulgumuzda belirtilen hususların yerinde olduğu belirtilmiştir. Kamu idaresi tarafından dikkate alındığı bildirilen konular gelecek yıllardaki denetimlerimizde takip edilecektir.

D. Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi Ve Değerlendirilmesi

BULGU 3: İdare Faaliyet Raporunda Performans Bilgilerine Yer Verilmemesi

Üniversitenin 2017 yılı İdare Faaliyet Raporunda performans bilgilerine yer verilmediği görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun “Faaliyet raporları” başlıklı 41 inci maddesinin beşinci fıkrasında;

“İdare faaliyet raporu, ilgili idare hakkındaki genel bilgilerle birlikte; kullanılan kaynakları, bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri ile meydana gelen sapmaların nedenlerini, varlık ve yükümlülükleri ile yardım yapılan birlik, kurum ve kuruluşların faaliyetlerine ilişkin bilgileri de kapsayan malî bilgileri; stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyetleri ve performans bilgilerini içerecek şekilde düzenlenir.”

hükmü yer almaktadır.

17 Mart 2006 tarih ve 26111 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik’in “Birim ve idare faaliyet raporlarının kapsamı” başlıklı 18 inci maddesin c bendine göre; idari faaliyet raporunun faaliyete ilişkin bilgi ve değerlendirmeler bölümünde, performans bilgileri başlığı altında, idarenin stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyet ve projelerine, performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerine, diğer performans bilgilerine ve bunlara ilişkin değerlendirmelere yer verilmesi gerektiği ifade edilmektedir.

Yapılan incelemeler neticesinde; üniversitenin 2017 yılı idare faaliyet raporunda, mevzuatın öngördüğü şekli ile performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumuna ilişkin değerlendirmeler yerine, performans programında yer alması gereken performans hedef tablolarına yer verildiği görülmüştür.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri gereği hesap verme sorumluluğunun etkin şekilde yerine getirilebilmesi için; idare faaliyet raporunda, faaliyetlere ilişkin bilgi ve değerlendirmelere eksiksiz olarak yer verilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "2018-2022 yılı Stratejik Plan dönemi itibari ile performans göstergelerinin takibine azami gayret gösterilmekte olup; sonraki dönem İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanması aşamasında performans hedef tabloları yerine performans göstergelerinin gerçekleşme durumuna ilişkin değerlendirme ve bilgilere yer verilmesi için azami gayret gösterilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından gönderilen cevapta özetle, bulgumuzda belirtilen hususların yerinde olduğu belirtilmiştir. Kamu idaresi tarafından dikkate alındığı bildirilen konular gelecek yıllardaki denetimlerimizde takip edilecektir.